

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934—1938.
Trib. Timișoara.
Redactor resp.: Dr. VÁRNAY ELEMÉR

Nincs messze Amerika

Rövid hír jelenti Newyorkból, hogy a Roosevelt által benyújtott költségvetési javaslatban tizenhat millió dollárt szánnak Alaszka félsziget megerősítésére. Erődök és támaszpontok létesülnek majd ott, hogy minden háborús eshetőségre való tekintettel a jeges északon is legyen védve Amerika. Ez a tény alaposan megrendíti azt a közhiedelmet, hogy Amerika megáthatatlan. Revízió alá kell venni eddigi meggyőződésünket. Bizony, Amerika sincs abban a kivételes helyzetben, hogy nyugodtan alhassa álmát kontinentális elszigettségében. Az Újvilágnak is van Achilles-sarka, amelyen halálosan megsebezhetik és az az érzékeny rész ott messzi északon, az örök jég hazájában, ahol mindössze a Bering-szoros választja el Ázsiát Amerikától.

Epp most mult kétszáz éve, hogy meghalt jütlandi Bering Vitus, aki a nevével elnevezett szorost felfedezte. Nem örülhetett a dicsőségnek, mert Európába való visszautaztában hajótörést szenvedett, egy lakatlan szigeten pusztult el nyomorultan, skorbutban. De ime kétszáz évvel a halála után időszerűbb az a róla elnevezett keskeny tengerszoros, mint valaha s nem lehetetlen, hogy a közeljövőben két versengő világ rész között a Bering-szoros lesz Eris almája. Ez az út, amely a Jeges-tengert a Csendes-óceánnal összeköti, legkeskenyebb részén alig kilencven kilométer széles. Így mindkét részről játszani könnyedséggel lehet háboru esetén Ázsiából Amerikába vagy viszont, csapatokat átszállítani. Sőt, három évtizeddel ezelőtt egy amerikai szindikátus azzal a gondolattal foglalkozott, hogy Amerikát és Ázsiát a tengerszoros alatt vasúttal kössék össze. A vasút építésére az orosz cár annak idején meg is adta az engedélyt, de a terv még sem került kivitelre a rendkívüli anyagi nehézségek miatt.

Most ismét időszerű a Bering-szoros és a prémvadászok hazája, Alaszka. Óriási terület ez, de alig lakott. Az indián és eszkimó őslakókon kívül mindössze ötvenezer fehér ember él gyérszámú városaiban. Ezen a területen keresztül azonban meg lehet támadni Amerikát, ezért szándékoznak most a Mannerheim-vonalhoz hasonló védgátat létesíteni az Egyesült Államok ezen az arktikus vidéken. Megtörténhetik tehát, hogy Amerika legészakibb részén, akárcsak európai Finnországban, nagy harcok fognak majd zajlani, amelyekben Bórharsnya késői utódai, sőt az eszkimók is résztvesznek. Az eszkimók, akiknek minden civilizált közösségből kiszakadt életét, messzi elszigeteltségét tréfásan annyiszor irigyeltük, úgy vélekedve, hogy bármi is történik a többi népek között, az ő hazájuk sohasem lesz embertelen viaskodások színhelye. De ime, mi történik? Már ott a sarkvidék társaságában is építik a baljóslatu vonalakat és talán már nemsokára piros vér fogja festeni a szűzi hómezőket. Az eszkimók, akik különben is edzettek, bátrak, megtanulják majd ez alkalommal a vadászatot emberi vadra. És a gyűlöletet is megtanulja majd ez a gyermekien jámbor, romlatlan nép, amely mindeddig egyenlőségben, főnökök és törvények nélkül élt.

Ez lesz az első törvény, amelyet majd megtanulnak az eszkimók: Mars törvénye. Ez a törvény, amely így az ő bevonásukkal az egész élő világra kiterjeszti majd a háboru szellemét. Így valósul meg egész monstruoizálásában a totális háboru, csak a pólusok és a himalayai hegycsok emelkednek majd ki a vérből, a kietlenség csúcsán, ahol már maga a természet kiált vétót. Épülnek tehát minden esetleges veszedelmek ellen a védelmi vonalak. Az Újvilág sem biztos. Nincs messze Amerika. A civilizáció haladása

„Kötelességünk Finnországnak megadni minden segítséget“

— mondotta Herriot kamarai székfoglaló beszédében

Párisból jelentik: Eduard Herriot, a francia kamara ujonnan megválasztott elnöke beszédet mondott és a következőket jelentette ki:

— A világháboru befejezése után Franciaország megkísérelte, hogy a győzött és a legyőzötteket a béke és a munka szolidaritásának érdekében egy társaságban vonja össze és hogy szabad akaratból megkötött egyezményeket, elismert jogokat és aláírt szerződéseket ez a társaság biztosítsa. A német diktátor azonban néhány hónap alatt felborította a békés rendet.

Egyedül áll a történelemben a támadások

nak az a sorozata, amelyet Ausztria, a Szudeta-föld, Szlovákia, Cseh. és Morvaország és Lengyelország ellen elkövetett.

Ezek az országok a nemzeti szocializmus borzalmas csapásainak estek áldozatává és később pedig egy monstruozus szövetség fennhatósága alá kerültek. A diktátorok bennünket vádolnak hatalmi törekvésekkel akkor, amikor ők, II. Frigyes és Nagy Péter politikáját sajátították ki. Hosszas és türelmes várakozás és a tekintélynek hozott áldozatok, valamint a népek életének megvédésére irányuló fáradozások után Franciaország és Anglia kénytelen volt háboruba kezdeni. Miért? Daladier és Chamberlain erre nézve Roosevelt elnöknek kijelentették, hogy meg kívánják védelmezni a demokráciát, amelynek kormányzati rendszere a legjobbnak bizonyult ezidőszert.

Herriot ezután a finnek hősiességéről nyilatkozva, kijelentette, hogy Finnország nemcsak a nyugati civilizáció előőrsé és hogy harcai az emberi és szellemi értékek győzelmét jelentik a brutalitás felett. Érdekünk és kötelességünk — folytatta —, hogy minden módunkban álló se-

gítséget megadjanak. Ellenségeinknek meg kell érteni, hogy tisztában vagyunk taktikájjukkal. Céljuk az, hogy elválasszanak bennünket egymástól, miként azt Ausztriában, a Szudeta-földön, Szlovákiában, Csehországban, Danzigban és Finnországban tették.

Éppen ezért szükséges a legtökéletesebb egység és az, hogy elzárjuk határainkat az ellenséges propaganda elől és megakadályozzuk az esetleges árusásokat.

A német propaganda állandóan azt hangoztatja, hogy a békét akarja. Ugy látszik, hogy a béke fenntartása érdekében csatolta magához Bécsset, sajátította ki Prágát és bombázta Varsót. Nekünk magasabb és tisztességesebb céljaink vannak és más békét akarunk. XII. Pius pápa karácsonyi beszédében ezeket mondotta:

Biztosítani kell az élet jogát minden nemzet javára, legyen az nagy vagy kicsi,

véget kell vetni a fegyverkezésnek, mert ha ez megtörténik, akkor a nemzetekből eltűnik a háborus szellem és a békés megértés fogja azt helyettesíteni. A nemzetközi törvényeket az erkölcsi törvények alapjára kell helyezni és olyan rendszerre van szükség, amely ezeket a törvényeket biztosítani is fogja.

— Franciaország nem akarja, hogy új nemzedékeit minden 20 esztendőben a harcmezőre vezesse. Ez olyan probléma, amely felett gondolkoznunk kell, mielőtt még visszatérnek testvéreink a győzelem magasra tartott lobogójával. (Rador.)

Párisból jelentik: A szenátus tegnapi ülésén Jeaneneyt 221 szavazattal 201 ellenében újból megválasztották a szenátus elnökévé.

A Balkán nem lehet tüzfészek többé

A Vreme a belgrádi konferencia céljairól

Belgrádból jelentik: A Balkán szövetség államainak belgrádi értekezlete nagy érdeklődést keltett különösen a balkáni államok körében. A Vreme a következőket írja: Amíg Európában háboru pusztít, a Balkán államok külügyminiszterei összeülnek, hogy megvizsgálják a helyzetet és kifejezzék azon óhajukat, hogy

a Balkán félsziget kívül maradjon a háboru pusztításain.

A Balkán államok illetékes vezetői az utóbbi időben közös nyilatkozatokat adtak ki és azokban kifejezték népeiknek azon óhaját, hogy semlegesek kívánnak maradni, egyben pedig hangsúlyozzák, hogy Európa ezen részében, ahol évszázadokon keresztül állandó tüzfészek volt, ma a főcél a béke megóvása. (Rador.)

A bécsi lapok még mindig Csáky István gróf olaszországi utjával foglalkoznak. A Vöi-

kischer Beobachter bécsi kiadása szerint alaptalanok azok a külföldi hírek, amelyek szerint a magyar külügyminiszter visszatér Olaszországba és találkozik Mussolini miniszterelnökkel. Csáky István gróf Budapesten marad és már át is vette a külügyminisztérium vezetését.

BULGARIA CSATLAKOZIK A BALKÁN-SZÖVETSÉGHEZ?

Belgrádból jelentik: Itt úgy tudják, hogy Menemen Zoglu török külügyi államtitkár, aki szerdán írta alá Párisban a török-angol-francia gazdasági szerződést, hazautaztában kiszáll Szófiában, hogy eljuttassa a bolgár kormánynak a Balkán-szövetség ajánlatát, amellyel rá akarják bírni Bulgáriát, hogy csatlakozzék az egyezményhez. A küldetését összefüggésbe hozzák politikai körök a velencei találkozóval.

révén odajutottunk, hogy egyáltalában semmi sincs messze. Megszűnik a tér, az idő, a távolság. Haladunk. Vágtatunk. Nincs többé messziség. De hogy nem volt-e jobb hajdanában, mikor

egy háborunak még a híre is csak hosszú hónapok múltán érkezett, ezen méltán tépelődhetünk a mostani villámháboruk korszakában. (F)

NEM KAPOTT eddig semmi fontos hírt?

Várjon mert rövidesen megtudja, hogy nyert az Állami Sorsjátékban a sorsjeggyel, amelyet a

**COLECTURA OFICIALA SIA
OFICIILOR RURALE P.T.T.**

SORSJEGYÁRUDÁINÁL vásárolt.

Huzások január 15.-én és 18.-án **ÁLLAMI SORSJÁTEK**
Első ízben 10 MILLIÓS nyereséggel

TEMESVÁR, Bul. Ferdinand 1/a. Tel.: 31-05.

Hitler békét közvetít a Szovjet és Finnország között

Ujabb olasz tiltakozás Berlinben 45 vagon lőszer lefoglalása miatt

Londonból jelentik: A Daily Express amszterdami tudósítójának értesülése szerint

Hitler kancellár azt tanácsolja Sztalinnek, hogy kössön békét.

A kancellár hajlandó a finn-orosz konfliktusban a közvetítést felajánlani. Ugyanez a forrás közli, hogy Oroszország hajlandó volna lemondani a Finnország elleni harcról, ha tengerészeti és légi támaszpontokat kaphat a Balti-tengeren, valamint a petsamoi öbölben mozgási szabadsághoz

jutna. Ezenkívül bizonyos határmódosításokat is kíván. Németországnak három oka is van arra, hogy véget érjen a finn-orosz konfliktus:

1. Megőrizhetné Sztalin és Mussolini barátságát.
2. Azt hiszi, hogy a szövetségesek a finn háborút arra használják majd fel, hogy Skandináviába csapatokat és hadianyagot szállítsanak.
3. Németország a finn háború következtében nem kaphat nyersanyagokat Oroszországból.

Németország nem ismeri el a finn kommunista kormányt

Amszterdamból jelentik: (Rador.) A Havas távtrati iroda levelezője kihangsúlyozza azt a körülményt, hogy

a német kormány még mindig nem ismerte el azt a kommunista finn kormányt, amely Terijokiban Ottó Kuusinen elnöklete alatt alakult meg.

A német kormány még mindig hozzájárul a helsinki finn kormány által történő németországi konzuli kinevezésekhez és így hozzájárult legutóbb ahhoz, hogy Henrich Waldmann essini finn konzullá nevezék ki.

Orosz- finn együttműködés — a farkasok ellen

Stockholmba érkező hírek és részletjelentések háborzongató adatokat hoznak a most folyó és már befejeződött harcokról.

Eddig nem gondolt arra senki, hogy a finnnek és az oroszoknak a hidegen kívül van egy másik közös ellenségük is: az erdőben csatangoló farkascordák. A finn síjáratoknak

sokszor hevesebb harcot kellett vívniuk ezekkel a vérszagra összegyűlt farkakkal, mint emberellenfelekkel.

A murmanszki vasút megsemmisítésére az orosz

előőrökön keresztül lopózkodott finn önkéntesek egyik csapata például ötször volt kénytelen golyószórával szembeállni négy-ötszáz főnyi farkascordákkal. Ezek a váratlan helyzetek, hogy a finn katonáknak akkor kellett tüzet nyitniuk, amikor a legnagyobb csendben szerettek volna a havas fenyők között elcsúszni, — majdnem megsemmisüléssel fenyegette a vállalkozókat. A fegyverroponásra és a farkasivóltre lettek figyelmesek az elszórt szovjet előőrök és ha jó lett volna az orosz csapatok hírszolgálatára, a finnek nem tudták volna eljutni a Murmanszki vasút töltéséig.

A farkasok éppen elégszer segítettek — akaratukon kívül — az oroszoknak!

De ugyancsak megdöbbentő jelentések jönnek azoknak az orosz katonáknak a sorsáról is, akik megverten, pusztá életüket mentve menekültek az északi erdősegekbe. Nyolcvankét ilyen farkasok által bekerített orosz katonát mentettek meg az előnyomuló csapatok.

Az oroszok és finnek együtt lötték a kiéhezett állatokat és végül harminc finn katona foglyul ejtette, illetve megmentette az erdőbe menekült és félig megfagyott szovjet századot.

Az egyik svéd tudósító a Ladoga-tó mentén — a szovjet-oroszok által rögtönzött úton — hatszáz lovat számlált össze, amelyek álltukban fagytak meg a tréncok mellett. A legnagyobb nehézség az elesettek temetésénél van.

Egy hajórakomány olasz fegyvert foglaltak le a németek

Rómából jelentik: Az olasz lapok közlik, hogy Olaszországból 45 vagon fegyvert és töltényt vitt Finnországba az a gőzös, amelyet a Rügen szigetnél német cirkálók orosz közbenjárásra megállítottak. A Daily Telegraph szerint a berlini olasz ügyvivő ezért tiltakozott már több ízben a német külügyminisztériumban.

A finn szabadságharcban való részvételre jelentkezett olasz önkéntesek első egységei partraszálltak Finnországban.

EJTŐERNYŐS OROSZ CSAPATOK SZEREPLÉSE

Helsinki-ből jelentik: Az oroszok újabban ejtőernyős csapatokkal kísérleteznek. Az orosz ejtőernyős vadászok ötven főnyi csoportokban ereszkednek le a finn arcvonalak mögött. Finn részről azonban résen állnak és eddig minden ilyen kísérletet megüsitottak. Megtörtént már több esetben,

hogy az ejtőernyős katonákat még a levegőben lötték le úgy, hogy holtan érték el a földet.

Egy orosz hadosztályt körülvettek a finnek

Helsinki-ből jelentik: A Reuter-iroda jelenti, hogy egy újabb orosz divízió került nehéz helyzetbe. A finn síjárőrök elvágták Salla, Renisaervi és Salmiajervi között az összeköttetést és így

mintegy 18 ezer orosz katona visszavonulása lehetetlenné vált.

A finnek remélik, hogy ezt a hadosztályt is megsemmisíthetik, mielőtt még a Kandalevskből elindult erősítések megérkezhetnének.

A csütörtök esti finn hadijelentés a következőket tartalmazza: A karéliai félszigeten és

a keleti fronton semmi újság. Salla és Petsamo környékén egy támadást visszavertek. A tengeren sem történt semmi jelentősebb esemény. Az ellenséges repülőek Eckenaes és Stroemfors környékén bombákat dobtak le, de jelentősebb károkat nem okoztak. Hat leánya megsebesült.

Helsinki-ből jelentik: A harctérről érkezett jelentések megerősítik azt a hírt, hogy a Suomisalmi mellett lefolyt raatei csatában Vinogradov orosz tábornok és egész vezérkara elesett.

DÁNIA ADOMÁNYA

Koppenhágából érkezett jelentések szerint a finnek javára megindított gyűjtés Dániában két és félmillió dán koronát eredményezett. Tegnap indult el Koppenhágából az első dán önkéntes csoport Finnországba.

Norvégia célja: a skandináv államok békéjének megőrzése

Berlinből jelentik: A Német Távtrati Irodának jelentik Oslóból: A norvég király pénteken délelőtt ünnepélyesen megnyitotta a képviselőház új ülészakát és trónbeszédében kijelentette, hogy Norvégia a háború ellenére is fenn tudta tartani valamennyi szomszédjával a békés és baráti kapcsolatokat. A háborús helyzet sok veszedelmet okozott a norvég hajózás számára, de

mindenkinél remélni kell, hogy az új esztendőben sikerül a békét az egész világon helyreállítani.

Norvégia célja, hogy a többi semleges államokkal, különösen pedig Dániával és Svédországgal együtt, fenntarthassa a skandináv államok békéjét.

Koppenhágából jelentik: A dán miniszterelnök, Stauning, nyilatkozott a lapok munkatársai előtt. Kijelentette, hogy ha bárki megsértené az ország semlegességét, magától értetődően Dánia egész katonai erejét felhasználná a kísérlet visszaverésére.

Felfalták a farkasok a falu biráját

Szófiából jelentik: A váratlanul bekövetkezett hideg időjárás az egész országra átterjedt. Bren és Breznice városok két nap óta el vannak zárva a külvilágtól. Az összeköttetés helyreállításán katonaság dolgozik. Farkascordák is garázdálkodnak és egy Burgas melletti falu biróját felfalták.

Átszervezik a németek az oroszországi nyersanyagpótlást

A Daily Telegraph amszterdami tudósítója arról értesít, hogy Hitler kancellár hosszabb tanácskozást folytatott Ritterrel, az oroszországi német kereskedelmi küldöttség vezetőjével arról, hogy miként kellene megszervezni az Oroszországból beszerzendő nyersanyagok szállítását. Az angol lap az állítja, hogy eddig Oroszország csak igen csekély részét szállította le a Németország által rendelt élelmiszereknek és nyersanyagoknak.

Álhir állítólagos reichenbergi zavargásról

Berlinből jelentik: Az egyik francia hírszolgálati iroda jelentése szerint Reichenbergben állítólag nagymérvű nyugtalanság tört ki és ezért ki kellett hirdetni az ostromállapotot. Jól értesült német körök megállapítása szerint ez a hír

teljesen légbőlkapott és minden alapot nélkülöz.

Sem Reichenbergben, sem a környéken a legcsekélyebb nyoma sincs a nyugtalanságnak és különösen a szudétavidéken kitűnő a lakosság minden rétegének hangulata. (Dunaposta.)

DÉLI HIRLAP
automata telefon száma: 28-10

Londonban új német offenzívától tartanak

Megélénkült a légi és a tengeri háború

Londonból jelentik: A megújult német légitvékonysággal kapcsolatban a lapok felteszik a kérdést, hogy

ez nem előjele-e az új német offenzívának? Egyes lapoknak ez a véleményük, mások viszont azt írják, hogy Hitler meg van győződve arról, hogy Németország nagyobb türelemmel rendelkezik, mint az angolok és a franciák és defenzívába baradva, bízik a győzelemben, amelyet olyképpen remél elérni, hogy a szövetségesek népeinek erkölcsi ellenállását megtöri.

„A Daily Herald elárulta Anglia háborús célját”

Berlinből jelentik: A német sajtó válaszol

Ezer kilométer óránkénti sebességet ért el egy angol gép

Londonból jelentik: (Rador). Egy angol pilóta az angolok által általában használt vadászgéppel olyan sebességet ért el, amely valószínűleg az ezer kilométert is meghaladta. Erről a rendkívüli eseményről az angol lapok a következőképpen számolnak be: A pilóta, aki hétezer méteren feletti magasságban repült, nyilván az oxigénhiány következtében elvesztette eszméletét. A gép ekkor függőleges irányban zuhanni kezdett. Időközben azonban a pilóta szerencsére magához tért, a gépet ismét üzembe helyezte és csodálkozva állapította meg, hogy közel 650 kilométeres óránkénti sebességgel emelkedik a levegőbe. Az angol szakértők szerint ahhoz, hogy a gép 650 kilométeres sebességgel emelkedjék, és közben legalább ezer kilométeres óránkénti sebességet kellett elérjen. A vadászgépet Angliába küldték, hogy abban a gyárban, ahol készült, alaposan áttanulmányozzák.

Illetékes londoni helyen kijelentették, hogy az ausztráliai és újzeelandi pilótákat saját hazájukban fogják kiképezni és csak egynegyed részük kerül Kanadában kiképzésre. A terv szerint 40—50 ezer pilótát képeznek ki és ezeknek egy része még ebben az évben froutra kerül.

NÉMET REPÜLŐGÉPEK BELGIUM FELETT

Brüsszelből jelentik: A nemzetvédelmi minisztérium hivatalos jelentése arról számol be, hogy január 11-én több német repülőgép ismételt belga területen repült keresztül. Belga őrszolgák repülőgépek üldözték a németeket. Különösen Gand, Brüsszel és Lüttich felett. A belga kormány erőlyes tiltakozást jelentett be Berlinben a felségjogok erőszakos megsértéséért.

Londonból jelentik: Az angol admirális jelentése szerint csütörtökön éjjel brit katonai repülőgépek Németország nyugati és délnyugati részében felderítő utakat tettek. Angol repülőgép-őrjáratok felkeresték a helgolandi öböl vízirepülőgép támaszpontjait.

CSAK LÉGI FELDERÍTÉSEK VOLTAK

Berlinből jelentik: A német hivatalos jelentés a következő: A nyugati arcvonalon tegnap helyi tüzérési és felderítő tevékenység zajlott le. A német légi haderő tegnap is folytatta felderítő repüléseit az angol, a skót és a szeptlandi tengerpartok felett. A skót partok közelében a német felderítő repülőgépek megtámadtak és elsüllyesztettek egy angol űrhajót, Az angol vadászpilóták eredménytelenül támadtak meg egy német szigetet.

Párisból jelentik: A francia nagyvezérkar hivatalos jelentése: A járőrharcokon kívül nem történt semmi fontosabb esemény.

Három német hajó áttörte a blokádot

Milánóból jelentik: A Corriere della Sera írja, hogy három kis tannotartalmú német repülőgépanyahajónak állítólag sikerült áttörnie a blokádot és jelenleg úton vannak a nyílt tenger felé, hogy üzemanyaggal lássák el a Deutschland és az Admiral Scheer német cirkálókat.

KÉT NÉMET, EGY HOLLAND HAJÓ PUSZTULÁSA

A Reuter-ügynökség rejkjaviki jelentése szerint a 8500 tonnás Bahia Blanca német gőz-

a Daily Heraldnak arra a cikkére, amelyben követeli, hogy Németország nyugati határa a Rajna, keleti határa pedig az Odera legyen. Szászországot Csehszlovákiához, Holsteint pedig Dániához kell csatolni.

A Berliner Börsenzeitung azt írja, hogy a német kard majd megfelelő választ fog adni. A Deutsche Allgemeine Zeitung szerint a Daily Herald elárulta Anglia valódi háborús céljait. A német népet tévútra akarták vezetni, amikor eleinte hangsúlyozták, hogy csak a hitlerizmus megsemmisítéséről van szó, most pedig beismertik, hogy Németországot fel akarják darabolni.

zős Izland északi részében jéghegybe ütközött. A hajó 62 főnyi legénységét a Hafstein izlandi halászhajó vette fel. Hír szerint a német gőzös elsüllyedt.

Berselingből jelentik, hogy az 1171 tonnás Wener gőzös zátonyra futott. Egy holland vonatató gőzös sietett segítségére. A személyzet nincs veszélyben, a hajó állapotáról pontosabb értesülések még nem érkeztek.

Az Achilles angol cirkáló újabb tengeri ütközetben?

Londonból jelentik: A Daily Telegraph úgy tudja, hogy a délamerikai tengerpartok közelében újabb tengeri csata zajlott le. Eddig meg nem erősített hír szerint az ütközetben az Achilles angol cirkáló vett részt, amely annak idején szintén szerepet a Montevideo előtt lejátszott Graf Spee német cirkálóval lefolyt tengeri ütközetben. Az Achilles egy 14.000 tonnás angol kereskedelmi gőzöst kísért el Rio de Janeiro kikötőjéből.

Hivatalos angol helyen cáfolják azt a hírt, mintha az Achilles tengeri ütközetben vett volna részt. Az angol tengerészeti minisztérium nem tud arról, hogy ezen a vidéken ellenséges hajók lennének.

Az Axel nevű német gőzös Graastennél összeütközött egy német hadihajóval a kiel-i csatornában és elsüllyedt. A hajó 400 sertést szállított, amelyek elpusztultak, de a legénységet megmentették.

Londonból jelentik: (Rador). Az angol tengerügyi hivatal újból megcáfolja azt a hírt, amely szerint az Exeter nevű cirkáló, amely részt vett a Graf von Spee német cirkálóval lefolytatott harcban, elsüllyedt volna.

TENGERALATTI AKNAK A GIBRALTÁRI SZOROSBAN

Algésirasból jelentik: A Havas-iroda jelentése szerint egy halászgőzös közölte a hatóságokkal, hogy a gibraltári szorosban tengeralatti aknák vannak. Egy ilyen aknát a tenger hullámai lesodortak horgonyáról és Tarifa kikötője közelébe sodorták.

Minden nap

C
O
R
S
O

Minden nap

M
O
Z
G
Ó

CSÁRDÁSKIRÁLYNŐ

Paramount hirdó a Graf von Spee német zseb-cirkálóról készült felvételekkel

Kálmán Imre nagyszerű operettje filmen Eggerth Márta és Hans Söhnker a főszerepekben

JÓ ÉV jól kezdődik...
Ha sorsjegyet vásárol a
MERCUR SORSJEGYÁRUDÁNÁL
megnyerheti a
10.000.000 leis főnyereményt.
Keresse fel még ma a
MERCUR
és vásároljon sorsjegyeket a
JANUAR
15.-iki és 18.-iki
HUZÁSOKRA.

ALLAMI SORSJÁTÉK

Helyi cím: **TEMESVÁRI BANK ÉS KERESKEDELMI R. T.**

A KOZÁKOK, akik valamikor a cár ellen harcoltak és most készek volnának a cárt küzdeni

Vajjon hová lettek, merre mindenféle szóródtak szét a hajdani cári birodalom híres lovasai, a kozákok? Ha a csata megkezdődött, előretörték vad ordítózással, sebesen, mint a feltámadó vihar, mint az egykori török hadsereg janicsárjai és nagy pusztításokat tettek az ellenségben, ahogyan a régi krónikások írják. Hová tűntek ezek a félelmetes verekedők, akik ott éltek törzsközösségben a Don, Kubán és Gerekek folyók partjain, Szibéria és a Kaukázus síkságain? Réges-régi az ő történetük. Midőn az első cárok uralmukat egész Oroszországra kiterjesztették, nem hódolt be mindenki. Tömegekbe verődtek részeges parasztok, konok kismesek, elkergetett papok, kalandorok és tolvajok; ezek a nyugtalan elemek nem akartak a cárról hallani és nem akarták rendezett államviszonyok között élni. Megindultak az óriási hordák a „vad földre“, amely alatt a cár által el nem foglalt déli steppe vidékét értették.

Itt éltek azután boldogan, a vad vidéken, ahol törzsekbe csoportosultak, hetmant választottak és harcosok, szabad rablók mesterségét folytatták. Ragyogó idők virradtak a kozákokra, egyre szaporodtak, egyre nagyobbodott a kör, amely portyázásaiktól reszketett. A rabló köztársaság mindenkit befogadott, aki a cár elől menekült, akinek csak valami dolga akadt a törvénnyel. A kozák közösségbe nem volt nehéz a bejutás. Nem kellett irás, nem volt semmi bonyodalmas állampolgári jegyzékbe való felvétel. Három kérdést adtak fel csupán, amelyekre könnyű volt a felelet. — Honnan jössz? — Nem tudom! — Hiszel Istenben? — Igen! — A Szent-háromságban is? — Igen! Ezzel már beveződött a ceremónia. Az orosz költészetben és dalban annyiszor ünnepelt Stenka Razin virtuskodásai után rájöttek a cárok is, hogy igen nagy hasznukra fordíthatják e szüntelenül verekedő népségben tomboló erőt. Követeket küldöttek tehát hozzájuk és megígérték, hogy tiszteletben tartják jogaikat, ha megőrzik a cár határait.

Igy jutottak el a kozákok messzi Szibériába is, ahol csakhamar széles otthont biztosítottak maguknak azzal az egyszerű módszerrel, hogy legyilkolták az ősi lakosokat. De minden küllelenséggel is megvittak őket; így a cárok nagyon megszerették őket és olyan jogokat adtak nekik, amilyenekkel egyetlen orosz polgár nem rendelkezett. Délen furcsa katonállam alakult. Nem az egyes kozákoké, hanem a hadseregé volt a föld. A sereg ezredekre oszlott és minden ezrednek megvolt a maga földje, ugyanott húzódtak falvaik is. Minden kozák azután megkapta a maga művelési területét, de ha meghalt, a föld tulajdonjoga ismét visszaszállt a hadseregére. Így megtörtént az a csoda, hogy a carizmus kelloközépen szabadon virult egy kommunista állam, a közösségnek és az együvé tartozás gondolatának olyan maradéktalan eredményével, amelyet Szovjetország maig sem tudott elérni.

Századokig éltek így a kozákok és a világ-háboruban még egyszer megtették kötelességüket. Midőn azonban a cár lemondott, egy cár nélküli Oroszországról hallani sem akartak. A fehér gárdistákhoz csatlakoztak, nagy hőstetteket vittek véghez, de lassan felőrölték. Azután az emigrációban szétszóródtak az egész világon. Lettek soffőrök, újságírók, pincérek, munkások, de bárhová sodródtak, megmaradtak eszmei ezred-kereteikben. Fiaik is ugy gondolkodnak, mint ők s a balalajka-zenekarok húrjain még mindig felzendülnek a visszavágyakozó édesbus Don-melódiai. Közel huszonöt esztendeje már annak, hogy hazájukat elhagyták a kozá-

kok. De száz és száz esztendő hősi élményeit nem fakíthatja el röpké huszonöt év. Háboruban vajdik ismét a világ. S talán háboruk színhelye lesz csakhamar az a föld, ahol ma is a kozákok utódai laknak. Vajjon mi lesz, ha az édes régi anyaföld régi nagy kozák történelméről mesélni kezd? Vajjon nem támad-e fel a régi kozák lélek? Határokon belül és határokon túl is, hogy mint álmok fényéből bontakozó janicsár hadsereg, cári lobogók alatt új hadba szálljon a cárt, régi nagy, szabad kozák-országért?

(Flanour.)

Bánffy Miklós gróf jelenlétében alakul meg legközelebb a Magyar Népközösség bányászati tagozata

Teleki Adám gróf, képviselő, a magyar parlamenti csoportban és a Magyar Népközösség központjában az iparügyek vezetője, tegnap délelőtt Temesvárott tartózkodott. A Déli Hírlap tudósítójának alkalma volt Teleki Adám gróffal beszélgetni, aki a következőket mondotta:

— A romániai magyar iparosok szövetsége január 27-én tartja Kolozsvárott alakuló közgyűlését.

A közgyűlésen a Bányászati és természetesen Temesvár iparossága is képviselteti magát.

Utannak célja az volt, hogy azon néhány óra alatt, amelyet Temesvárott töltött, az itteni magyar iparosság vezető személyeivel megbeszélést folytassak. Az itteni magyar iparosok teljesen azonosítják magukat az ipari szövetség eszméivel és irányvonalával. Ennek a szövetségnek a célja tisztára gazdasági természetű és pedig a Magyar Népközösség sátrá alatt.

Teleki Adám gróf képviselő elmondotta azután, hogy a Magyar Népközösség vidéki tagozatai egymásután tartják meg alakuló közgyűléseiket. A szervezkedés szépen folyik. A legközelebb Temesvárott is megtartják a Magyar Népközösség bányászati tagozatának megalakulását. Ezt megelőzőleg Temesvárra érkezik szervezkedési megbeszélésre a magyarság bányászati vezetőivel Bánffy Miklós gróf szenátor, népközösségi országos elnök, aki azután az alakuló közgyűlésen is részt vesz.

Bánffy Miklós gróf első temesvári látogatása január végére várható.

Teleki Adám képviselő végül érdeklődött a bányászati magyarság különböző kívánalmairól, amelyekről jelentést tesz a központnak.

A nagy hideg miatt csökkentették a Temesvárról induló személyvonatok számát

A vasút vezérigazgatósága táviratilag utasította a temesvári vasútigazgatóságot, hogy a rendkívül hideg időjárás miatt csökkenteni kell számos vonalon a személyforgalmat. Ezen rendelkezés alapján tegnap már több személyvonat közlekedését megszüntették és

egyik-másik vasúti vonalon csupán egy vonatpár közlekedik naponta.

Csökkentették az Arad felé közlekedő vonatok számát is. Értesítéseink szerint a Temesvárról éjszaka 4.51 órakor induló motorvonat, a 8.20 órakor induló személyvonat, a délelőtt 10.19 órakor induló motoros és a délután 14.30 órakor induló személyvonat nem közlekedik. Megszüntették az Arad felől éjszaka két órakor Temesvárra érkező motorvonatot is. Éppen így szünetel a többi vasútvonalon is számos vonat közlekedése is. Ez az intézkedés természetesen csak átmeneti és amint a szokatlan nagy hideg megszűnik és az időjárás megenyhül,

újából forgalomba helyezik a menetrendben szereplő összes személyvonatokat.

Addig is azonban az utazóközönség jól teszi, ha az utazás előtt a vasúti állomáson érdeklődik az egyes vonatok indulása iránt.

Tegnap délután érkezett újabb jelentések szerint a temesvári józsefvárosi állomásról induló ötvenhat vonat közül egyelőre a következő huszonkét vonat közlekedik:

Aradra Nagyváradig sz. v. 1.01.
Aradra sz. v. 6.23.
Aradra Nagyváradig gyors v. 12.13.
Aradra sz. v. 16.25.
Aradra Nagyváradig sz. v. 19.48.
Karánsebesre sz. v. 4.05.
Bucurestibe Rapid 12.16.
Bucurestibe sz. v. 13.50.
Bucurestibe gyorsvonat 21.50.
Resicára sz. v. 7.30.
Resicára sz. v. 16.15.
Zsombolyára sz. v. 7.40.
Zsombolyára Szimplon 19.41.
Crucenire sz. v. 7.57.
Crucenire sz. v. 18.05.
Csanádra sz. v. 8.15.
Csanádra sz. v. 18.00.
Valkányra sz. v. 17.42.
Buziásra sz. v. 18.40.
Radnára sz. v. 18.55.
Sztamorára sz. v. 19.45.
Jánosföldre sz. v. 19.52.

Háborus kombinációk

A szemünk előtt óráról-órára fejlődő világ-események lehetőségeinek megítélésében a közeli helyzet mellett egyre fontosabb szerepet játszik három tényező: a nyugati országok támadókedvének növekedése, ezzel összefüggésben egy esetleges északi konfliktus, valamint Amerika és Japán viszonyának alakulása.

London és Páris sajtója nyilván nem véletlenül követeli hosszabb idő óta meglepő egyhangúsággal a támadó háborút. Morális alátámasztást találnak ezek a sajtóhangok azokban az egyre gyakrabban és egyre határozottabb formában ismétlődő amerikai kijelentésekben, amelyek a nemzetközi jog uralma mellett és a fegyveres erőre támaszkodó önkényes rendezések ellen foglalnak állást.

Bármilyen furcsán hangzik, bizonyos értelemben ezt az offenzív kedvet támasztja alá a legtöbb békehang is, hiszen ezekben is mindent a végleges, jogra, igazságra és méltányosságra alapított rendezés játssza a vezető szerepet. Amikor tehát az angol külpolitika majdnem hivatalosan az amerikai célkitűzéseknek a nyugatiakkal való azonosságát állapítja meg, tisztában van azzal, hogy szükség esetén a morálison messze túlmenő támogatásra is számíthat az Atlanti-óceán túlsó oldaláról.

Ennek az alakulásnak jelentőségét növeli az a körülmény, hogy a finnek megsegítésére irányuló és már hivatalosan bejelentett angol-francia akció diplomáciai bonyodalmait ma már kétségbevonhatatlanul három világrézre terjednek ki. Egyes hírek szerint Németország a legszigorúbb semlegességet őrzi meg a finn kérdésben, mások arról vélnék tudni, hogy a skandináv államok semlegességét úgy értelmezi, hogy azzal hadianyag átengedése nem fér össze.

Mint hogy ezek a kombinációk minden valószínűség és eddigi tapasztalat szerint ugyanaból a forrásból röppentek világgá és elsősorban arra valók, hogy bármilyen jövő alakulás esetén egy tényleges állásfoglalás kellő időben történő alátámasztására szolgáljanak, tulságos jelentőséget nem szabad nekik tulajdonítani. Arról azonban az egész világ közvéleménye, hírforrásoktól függetlenül, máris szilárdan meg van győződve, hogy a háborus frontoknak észak felé való kiterjesztése azonnal és eddig nem sejtett mértékben vonná maga után a már meglévő harcterek megélnkülését. Hogy ezt melyik oldalon és mennyiben tartják kívánatosnak, arra majd csak a jövő adhatja meg a hiteles választ.

A végső kialakulás s a háboru befejezése utáni időszak szempontjából még ezeknél az eseményeknél is fontosabb a távolkeleti problémák körül folyó nemzetközi politikai küzdelem. A helyzet értékelésénél figyelembe kell venni, hogy Amerika újévi elnökválasztási esztendőbe lépett s ugyanakkor rég nem ismert arányú gazdasági fellendülés kezdetén áll. A külföldi fegyver- és hadianyag-rendelések százmillióival csak a külföldi hajórendelések százmilliói vehetik fel a versenyt. Amikor Roosevelt elnök a kongresszusnak bejelentette, hogy minden eddigi rekordot felülmúló mértékű hitelt akar igénybe venni Amerika hadiérejének fokozására, ezzel nemcsak erős adóztatást és nagyszabású pénzügyi műveleteket jelentett be, hanem azt is közölte a gazdaságilag iskolázott amerikai közvéleménnyel, hogy ezeknek az adó pénzeknek nagy százaléka munkabér és nyersanyagok vételére formájában magába az amerikai gazdasági életbe tér vissza.

Politikailag nem lehet kétféleképpen értelmezni sem Amerika eddigi állásfoglalását, sem Roosevelt kijelentéseit. Az Egyesült Államok, hogy a háboruba való aktív beavatkozást elkerülje, minden más, rendelkezésére álló eszközzel fellép a nyugati hatalmak megsegítésére. Ezek között az eszközök között nem utolsó helyen szerepel a japán probléma megfelelő rendezése.

Az európai háboru kitörése első látszatra példátlanul szerencsés lehetőségeket nyitott meg Japán számára. Kétszertendős kínai hadviselése nemcsak emberanyagát vette erősen igénybe, hanem szinte a végsőkig kimerítette az amugy sem tulságosan jelentős gazdasági tartalékokat. Amikor a hadiállapot a Japán számára életfontosságú indiai, délamerikai és középamerikai piacokat megnyitotta volna a japán termelés számára, a német-orosz szövetség szinte fizikailag elzárta annak lehetőségét, hogy a japán hadiipar kedvező időpontban térjen át a béke-termelésre és ezzel kivédje minden japán háboru szoros vészáróját, a harcban elért eredményeknek gazdasági téren való elvesztését.

A hatalmas ázsiai szigetország számára a német-orosz szövetség egyetlen piacot hagyott nyitva: ez a piac Amerika. Innen kell nyersanyagokat vásárolnia, ide kell iparművészeti cikkeket, selymöt kivinnie, hogy a hadviseléshez szüksé-

Elzárja-e Amerika a Panama csatornát a hadviselő államok hajói előtt?

Modern óriási csatahajók nehezen tudnak átvergődni a zsilipeken, ezért új csatorna építésére gondolnak

Az Egyesült Államok nem hadviselő fél, mégis talán éppen annyi gondja van, mint ha hadat viselne. Amerika földrajzi fekvése ugyanis arra predestinálja az összes ott lévő államokat, hogy egyrészt átjáróházat képezzenek, másrészt pedig úgy Európában, mint a Távolkelet országai, Kína, Japán, a Szovjetek ázsiai fele, folyton feléje tekintenek, mert kétségtelen, hogy Amerika a maga hatalmával háboru és béke döntőbírája lehet.

Az a körülmény ugyanis, hogy Amerika két hatalmas óceán között fekszik, hogy a legutóbbi három évtizedben az Egyesült Államok úgy kelet, mint nyugat felé messze előretolta érdekkörének határait: ez a körülmény az egész világot befolyásolja s a világ Amerikát, mint legutolsó reménységének, vagy legvégső bírójának tekinti. Az amerikai keletnyugati érdekvonal mellett a legutóbbi harminc esztendő alatt az észak-déli érdekvonalat is hallatlanul megerősítette az Egyesült Államok, vagyis úgy Kanada, mint Középamerika felé is kiterjesztette aranyhatalmának befolyását. Már az 1823-as Monroe-doktrína megállapította az USA eme érdekét. A két érdekvonal keresztezésében fekszik a Panama-csatorna, amelyet 1914 augusztus 15-én nyitottak meg, mint a kultura dicsőségét és a haladás példátlanul fontos eredményét.

GONDOKAT TEREMT A CSATORNA

A Panama-csatorna építési költségei 526 millió dollárt emésztettek fel és ennek a nagy kiadásának természetesen politikai okai is voltak, nevezetesen az, hogy a gyorsabb közlekedés révén az Egyesült Államok tengeri hadereje a Csendes Óceánból az Atlantióceánra, vagy megfordítva minél rövidebb idő alatt megjelenjen, kettőzött erejét érvényesíthesse.

A Panama-szoros átvágása nemcsak az USA két szembenlevő tengerpartját hozta közelebb egymáshoz, mégpedig a mérföldek ezreivel, hanem arra is tág lehetőségeket nyújtott, hogy Délamerikának nyugati partján levő nyersanyagokban gazdag államok (Peru, Chile) a Panama-csatornán keresztül anélkül érthetők el, hogy egész Délamerikát meg kelljen kerülni. A csatorna közbeiktatásával a New-York-Callao-i út (Peru) — a Horn-foki utnak éppen a harmada, mert míg Délamerika megkerülésével az út hossza 9613 mérföld, addig a csatornán át csak 3363 és az út nem annyira veszedelmes, mint a Horn-fok körül.

Ismét baj van a petróleummal

Hetek előtt az egész városban nem lehetett petróleumot kapni, mert az akkor literenkint 3.60 leiben megállapított áron a kiskereskedők, akik a lerakatoknak ennél többet voltak kénytelenek kifizetni, nem tudták adni. Azután megtörtént a petróleum árának kicsinyben négy lei és ötven banis árban való megállapítása és — bár mérsékelt mennyiségben — ismét volt petróleum a piacon. Most sem tűnt el teljesen még, de egyes kereskedésekben máris nem lehet kapni. Eddig az volt a szokás ugyanis, hogy a petróleumlerakatok százliteres hordókban házhoz szállították a viszontárúsítóknak a petróleumot. Ezt a rendszert a múlt héten megszüntették és kijelentették, hogy petróleumot ezentúl a viszontárúsítóknak csak úgy adnak, ha azok saját edényükkel mennek el a lerakatba és a petróleumot onnan maguk fuvaroztatják az üzletbe. A viszontárúsító a petróleumot a lerakatban literenkint négy lei és negyven baniért kapja. Az így nagyban vett petróleumot megterheli most már a fuvar és egyéb költség, a viszontárúsító pedig most sem kérhet többet négy lei és ötven baninál. Sok kiskereskedőnek nincs is megfelelő edénye, amellyel a petróleumot hazahozhatná. Helyes volna, ha a hatóságok közbenjárására a lerakatok ismét vashordókban maguk szállítanák a viszonteladókknak a petróleumot.

ges további pénzügyi alapot megteremtse. Ugyanakkor, minden látszat ellenére, az orosz-japán viszony alapjában rendezetlenebb, mint valaha. Amerika tehát abba a helyzetbe került, hogy flottájának felvonultatása nélkül is különös nyomatókat adhat ázsiai követeléseinek. Mintegy két hónapi vizsgálódás után felismerte és elismerte ezt a helyzetet Tokio is és ismeretes washingtoni lépésével, ugylátszik, végleg kapcsolódott azok közül a tényezők közül, amelyekre bárki is számíthat a nyugati demokráciák elleni háboruban.

Ha még mindehhez figyelembe vesszük, hogy egybehangzó jelentések szerint a finn tapasztalatok háttérbe szorították a balkáni orosz akció aktualitását, a tavaszi helyzet alakulása nagyjából tisztán állhat előttünk.

Kevéssel azelőtt, hogy a Panama-csatornát megépítették, ennek a kis középamerikai népnek függetlenségét adták, de egy 1904 február 26-án kelt szerződésben az Egyesült Államok biztosították maguknak a csatorna körüli Colon és Panama közötti területsáv fölötti felségjogot 17 kilométer szélességében. A két város nem tartozik ebbe a zónába. Ezért a sávért Panama évi negyedmillió dollárt kap.

Mindez nagyon szép és kétségtelenül hasznos dolog, de megvan az árnyoldala is.

A hajóépítés ma sokkal nagyobb arányokkal dolgozik, mint amilyenhez annakidején a csatornát méretezték. A csatornát 33.5 méter szélesre építették, s ma már egy 35000 tonnás csatahajó is majdnem éppen ilyen széles, tehát már nem tud átvergődni a zsilipeken. Viszont éppen az Egyesült Államok kezdték meg a nagy 48.000 tonnás csatahajók építését s így saját maguk érdeke ellen dolgoznak. Hozzá még az a veszély is jelen van, hogy a túlzott igénybevétel miatt

a zsiliprendszerek nem működnek kifogástalanul.

A hajókat ugyanis úgy emelik át egyik óceánról a másikra, hogy bizonyos csatornarészt zsilipekkel felduzzasztanak, a következő zsilipbassint hozzáemelik.

GYERÜNK A NIKARAGUÁBA!

A napokban bejárta a világot az a hír, hogy az USA csak saját hajóit járhatja ezentúl a csatornán s más hatalmak elől elzárja azt. A hír kissé túlzott talán s kétségtelenül hadipolitikai célokot is érint, de mindenesetre mond valamit.

A híradás összefügg egy második középamerikai csatorna építésének tervével. Tekintettel ugyanis a fentiekre, már 1916-ban arra gondolt az USA, hogy Panamától északra, Nikaraguában megépíti az új csatornát Brito és Greytown között, a Nikaragua-tó felhasználásával. Az Egyesült Államok már akkor biztosította magának a csatorna-zóna területét 99 esztendőre, le is fizette érte a kívánt 3 millió dollárt s a mérnökök 1930-31-ben már ki is cövekeltek az új csatorna helyét. Ez a víziút a tervek szerint 68 és fél méter széles lenne és csak negyvenegy zsilip kellene hozzá.

Építésének költségei megközelítenék az ezer-millió dollárt. Viszont ez az összeg a 99 esztendő alatt bőségesen amortizálódik feltéve, hogy a nagyvilágban a hajózás mérve nem csökken.

De éppen itt jelentkezik a legújabb s talán legnagyobb gond.

A légügyi közlekedés máris érezteti a hajózásra hátrányos hatását.

És mi lesz 99 esztendő múlva? Beszéljünk őszintén: mi lesz öt esztendő múlva?

Ez az, ami az Egyesült Államokban ma a legnagyobb problémát jelenti.

Lám, lám, nem is kell okvetlenül hadat viselni ahhoz, hogy egy ország vezetőinek az éjszakáját bizonyos ügyek elrontsák...

ERROL FLYN

az ideális férfi

OLIVIA de HAVILLAND

az ideális nő

ANN SHERIDAN

a sex-appeal királynő

Kertész Mihály

világhírű rendező

elkészítette a 2-ik színes filmsodát, mely felülmúlja még a ROBIN HOOD-ot is,

A bűnös város

Az év leghatalmasabb és legérdekesebb filmje, ma és mindennap a

SCALA-ban

Egész nap jegyelővétel!

HIREK

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1.200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1.400 lei.

TELEFON

8-10 és este 9 óra után 28-15.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

A NŐK IS...

Az angol hajadonoknak meglepetést tartogat erre az esztendőre a kormány: állást kapnak valamennyien.

Minden magányos nő, leány, özvegy, vagy elvált, ha még nem múlt el ötvenéves, dolgozni köteles. Még 1940-ben el kell foglalnia azt a munkakört, amelyet számára kijelölnek.

A háború egyre jobban megrikítja a polgári lakosság dolgozó férfierőt, helyüket nőkkel fogják pótolni, akiknek előzetes kiképzéséről a munkaügyi minisztérium gondoskodik. A dolgozó nők száma tehát hamarosan magasra fog szökni a birodalomban.

A múlt háború első évében, 1914-ben, 100 dolgozó férfire 30 dolgozó nő esett; a háború végére ez a szám a nőknél 56-ra emelkedett. 1939-ben az arány ez volt: 100 dolgozó férfire 42 dolgozó nő esett. A munkaügyi minisztérium számítása szerint a dolgozó nők arányának rövidesen el kell érnie 100-hoz viszonyítva a 83-at.

A szellemi és testi munka egész területén igénybe veszik a nők segítségét. Szám szerint a legnagyobb pótlásra számítanak a következő ágazatokban: vas- és fémipar, kereskedelem, állami igazgatás, bankok és pénzügyintézetek, közlekedési és szállítási vállalatok, képesítéshez kötött iparok, vegyi gyárak, vendéglátó és szórakozási ipar, közigazgatás, svárinar.

Körülbelül négymillió nőt fognak elhelyezni az év folyamán ezekben a munkakörökben. A statisztika szerint 21 és félmillió ember dolgozik most Angliában a úgy számítják, hogy mire a háború teljes kifejléséhez elérkezik, 23 millió ember fog dolgozni, akik közül tíz és félmillió nő lesz.

— Emelkedik a hőmérséklet. Bucurestiből jelentik: Pénteken 10 fok hideget mértek a fővárosban. A várható időjárás a következő 24 órában: gyenge szél és a hőmérséklet emelkedése.

— Meghalt a legfőbb katonai bíróság elnöke. Bucurestiből jelentik: Turbatu tábornok, a legfelsőbb katonai bíróság elnöke, tegnap váratlanul elhunyt.

— Lemondott a francia rádió vezetője. Párisból jelentik: Georges Duhanes, a francia akadémia tagja és a francia rádiótársaság vezérfelügyelője lemondott.

— Vámunio készül Németország és a protektorátusok között. Budapestről jelentik: A Havas-ügynökség jelentése szerint német forrásból származó hír arról számol be, hogy a birodalmi kormány április 1-től kezdve kimondja a vámuniót a protektorátus területeivel.

— A német iskolákban a katonai és politikai eseményeket is tanítják. Berlinből jelentik: A Stefani-iroda jelentése szerint a német iskolák programjába beiktattak hetenként egy órát szombat, amikor is a fontosabb katonai és politikai eseményekről tartanak előadást, valamint az ellenség propagandáját igyekeznek el-lensúlyozni.

— Bányaszerencsétlenség 87 halottal. Londonból jelentik: Virginia egyik szénbányájában robbanás történt, amely betemetett 87 bányászt. A mentési munkálatok megindultak, de attól tartanak, hogy a szerencsétlenek nagyrésze már meghalt.

— Göring tábornagy 47 éves. Berlinből jelentik: Göring vezértábornagy ma tölti be 47-ik életévét. A német sajtó meleg szavakban emlékezik meg a születésnapjára.

— Követelheti a Banca Nationala a be nem fizetett magyar hadikölcsön összegeket. Az egykori magyar hadikölcsön jegyzéssel kapcsolatos érdekes kerestetet tárgyal az aradi törvényszék. Weil Károly dr. ügyvéd kontestációját tárgyalják, amellyel a magyar hadikölcsön tartozása miatt nála eszközölt foglalás ellen élt. Mint a kontestációból kiderült, az ügyvédnél még hónapokkal ezelőtt megjelentek a pénzügyigazgatóság megbízottai és arra való hivatkozással, hogy Weil Károly dr. ügyvédnek 45.000 korona hadikölcsön tartozása van, 22.500 lei erejéig foglalást eszközöltek. A mostani törvényszéki tárgyaláson Weil dr. részletesen ismertette a hadikölcsön jegyzésének körülményeit. A bekekötésnél — mondotta az ügyvéd — a békeszerződés 188-ik pontjában Románia leszögezte, hogy a magyar hadikölcsön papírokért semmi néven nevezendő felelősséget nem vállal. Ennek ellenére, mintegy 10-15 évvel ezelőtt a Banca Nationala, mint az Osztrák-Magyar Bank jogutódja, követelte a hadikölcsön tartozásokat, mindazoktól, akik azt teljes egészében nem egyenlítették ki. Az ügy a semmitőszék elé került és a legfelsőbb bírói fórum kimondotta, hogy ez a hadikölcsön „értéktelen dolog” és így nem érvényesíthető. A legfelsőbb semmitőszék egyébként egy másik alkalommal is foglalkozott az ügygel, amikor is a magyar hadikölcsönnel rendelkező román állampolgárok indították meg a pert, kérve a semmitőszéket, kötelezze a román államot, mint jogutódot, a kötvények beváltására. A kerestetet a semmitőszék, a békeszerződés 188-ik szakaszára való hivatkozással, elutasította. A törvényszék a Banca Nationala jogi képviselőit meghallgatta, majd pedig a foglalást felfüggesztve, elrendelte, hogy a Jegybank terjessze be az ügyre vonatkozó eredeti okiratokat. A tárgyalás folytatását február 21-re halasztották.

DIANA

Gondos feleség ledörzsöli fáradt urát

— Tűz a bucarestii Stella gyárban. Bucurestiből jelentik: Pénteken hajnalban öt órakor a Colentina-úton levő Stella szappangyárban tűz ütött ki. A kivonult tűzoltóság mindenekelőtt arra törekedett, hogy az árut tartalmazó raktárakat elszigetelje a tüztől és ez sikerült is. Délután a tüzet teljesen eloltották. A kár jelentős, a tűz keletkezésének okát egyelőre nem ismerik.

— Felmentett újságíró. Felmentette az ítélőtábla Luca Gheorghe újságírót, aki ellen Golumbovi Victor volt temesvári postaügyi felügyelő sajtóperet indított. Az újságíró még 1934-ben leleplező cikkeket írt a kerületi postafelügyelővel kapcsolatban. Az aradi törvényszék Luca Gheorghet tizezer lei pénzbüntetésre ítélte, ezenkívül tizezer lei kártérítés megfizetésére kötelezte. Felebbezés folytán az ügy a temesvári ítélőtábla elé került, amelynek tárgyalásán Luca Gheorghe az ilfovi törvényszék által hozott ítélet másolatával igazolta, hogy Golumbovi Victort különböző szabálytalanságok miatt két évi fogházra ítélték és így nem követelt el rágalmozást, amikor a volt postaügyi felügyelő ellen cikkeket írt. A tanúk kihallgatása után ügy Ramneantiu Caius dr. védő, mint Teoderu táblai ügyész is a vádlott újságíró felmentését kérte azaz az indokolással, hogy Luca Gheorghe a kötelességét teljesítette, amikor a szabálytalanságokat leleplezte. Az ítélőtábla ezek után felmentette Luca Gheorghet a sajtó útján elkövetett rágalmozás vádjától.

— Ma, szombaton lesz a Chinezul-Ilsa bálja. A Chinezul-Ilsa sportegylet — miként megírtuk, — szombaton, január 13-án este kilenc órai kezdettel a sörgyár helyiségeiben rendezi meg idei bálját, amely a farsangi mulatságok kiemelkedő eseményének ígérkezik. A rendezőség azon van, hogy minél több kellemes meglepetésben részesítse a közönséget és minél nagyobb szórakozási alkalmat nyújtson a vendégseregnek. A táncezenét Bíró Vazul vezénylete alatt álló Tempo-jazzband szolgáltatja és már ez is egyik biztosítéka a sikernek. A lila-kék bálon résztvevő hölgyek számára szépségversenyt is rendeznek és közülük megválasztják a bálkirálynőt.

Légyvédelmi előadások naptára

Január 13. szombat délelőtt tizenegy órakor román előadás a Capitolban erzsébetvárosi férfiak részére.

Január 15. hétfő délelőtt tizenegy órakor német előadás a Capitolban erzsébetvárosi férfiak és nők részén

— Ahol most hűhullám van. Buenos-Ayresből jelentik: A hűhullám következtében 15 ember életét vesztette, 80 pedig napszúrással kórházba került.

— Byrd admirális elérte célját. Washingtonból jelentik: Byrd admirális rádiótávíró útján jelentette, hogy az Észak csillaga nevű hajójával elérte utazásának célját: Little Americat.

— Lopott selyem tulajdonosait keresi a rendőrség. A temesvári rendőrség bünyügyi osztálya elfogott három egyént, akiknél több vég finom selyemanyagot találtak. A három egyén nevét a nyomozás érdekében még nem közölték a nyilvánossággal. A rendőrség felszólítja azokat a kereskedőket, akiknél az utóbbi időben selyemanyagokat lop-tak el, jelentkezzenek a rendőrségen.

— Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Dr. Földes-féle Solvo-pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

— A Református Nőszövetség teadélutánja. A temesvári Református Nőszövetség holnap, vasárnap délután teadélután rendez a református házban levő gyülekezeti teremben. A teadélután öt órakor kezdődik és a nőszövetség mindenkit szívesen lát. Teajegy ára tizenöt lei.

— Hitközségi választások. Hivatkozással a Déli Hírlap 1939. december 20-iki számában megjelent közleményre, a temesvári izraelita hitközség ezennel felhívja b. tagjai figyelmét, hogy a választások határnapját 1940. évi február 11-re tűzte ki.

— A gyulafehérvári helytartósági vezértitkár halála. Gyulafehérvárott meghalt Rosca Petru dr., a Maros tartomány helytartósági vezértitkára. Holttestét Marosvásárhelyre szállítják, ahol ma délután lesz a temetése. Ciupe Gheorghe dr. temesi helytartósági vezértitkár tegnap déiben Marosvásárhelyre utazott, hogy résztvegyen a temetésen.

— A városi közlöny átszervezése. A városi közlönyt, amely jelenleg kizárólag hirdetések, árlejtések és városi rendeletek közlésére szorítkozik, április elsejétől kezdve átszervezik. A havonta kétszer megjelenő folyóiratot terjedelmesebbé teszik és városrendezési cikkeket közölnek majd benne.

— Megjelent a helytartósági köztisztviselők egyesületének alapszabályzata. A temesi tartomány köztisztviselői egyesülete, amelynek elnöke Ciupe Gheorghe dr. helytartósági vezértitkár, most adta ki nyomtatásban jóváhagyott alapszabályait. Az alapszabályokat eljuttatják a helytartóság területén működő valamennyi tisztviselőnek.

Mozi

Willy Birgel
a Kongo-expressz c. UFA-film főszerepében

MŰSOR:

Szombat, január 13.

APOLLÓ: A newyorki gangszterek (angol film)
CAPITOL: Hurrá — apa vagyok! (német film)
CORSO: Csárdáskirálynő (német film)
SCALA: A bűnös város (angol film.)

— **Katonai kötelezettség Afganisztánban.** Kairóból jelentik: A Misri című lap közli az afgán kormánynak azt a határozatát, amelynek értelmében bevezeti a kötelező katonai szolgálót. Afganisztánban minden 17 évet betöltött férfit katonai szolgálatra köteleznek. Ugyancsak elhatározta a kormány, hogy érélyes intézkedéseket fogantossit a bolsvista propaganda letörésére.

— **Újból elhalasztották a döntést a Gloria-CFR — Maros-ügyben.** A szövetségnek csütörtökön este kellett volna véglegesen döntenie a hirhelt Gloria-CFR-ügyben. Annak ellenére, hogy az ország sportközvéleménye már türelmetlenül várja a végleges határozatot, a szövetség ezúttal sem mondott ítéletet és úgy határozott, hogy január huszadikán fog határozni, ha... A fővárosi sajtó érélyesen követeli, hogy ha a szövetség meg akarja őrizni tekintélyét és azt a bizalmat, amelyet az egyesületek és a közönség előlegezett, úgy a legrövidebb idő alatt döntnie kell ebben a csúnya ügyben.

— **Tűzrakás közben felrobbant a benzines-üveg.** Sfetozar Gheorghe inas, aki a gyárvárosi Titu Maiorescu utcában lakik, tegnap benzinnel akart a kályhában tüzet rakni. Közben felrobbant a benzines üveg és a fiú égési sebeket szenvedett. A mentők kórházba szállították.

— **Orvosi hír.** Dr. Kemény János nőorvos-szüléssz visszaérkezett és rendelését megkezdte. Róvidhullámkezelés. II., Str. 3 August 9. Telefon 21-31.

— **Szakértői vizsgálat a temesvári repülőter építkezése ügyében.** A temesvári épülőfélben levő repülőter eddig végzett munkálatait szakértői bizottság vizsgálja felül, amely tegnap kezdte meg működését. A repülőter eddigi építési munkálatait a bucurestii Schmiediger-cég végezte.

— **Korcsolyák, ródlik, különböző vasárk és háztartási cikkek olcsón kaphatók** Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár, I., Eminescu ucca 5.

— **A Magyar Dalárda nótás táncestélye.** A Temesvári Magyar Dalárda a közöhasznak és az ifjúság kérésének nagy örömmel tesz eleget, amikor január 27-én este 9 órai kezdettel a „Bánati Áruház” (Whitehouse-palota) összes termeiben zártkörű nótás táncestélyt rendez. A belépti jegyek, az ételek és italok árát a közönség mai anyagi helyzetének megfelelően igen alacsonyan szabta meg a dalárda és régi hagyományaihoz híven a jövedelem egy részét jótékony célra fordítja. A Temesvári Magyar Dalárda jól tudja, hogy a mostani súlyos idők mennyi gondnal sújtják embertársait, de épen ezért tartja nemes feladatának ezen táncestély megrendezését, hogy mindenkivel, aki szereti a dalt, a muzsikát és a táncoló ifjúságot, rövid farsangi éjszakára elfelejtse a mindennapi élet sok baját.

— **A farsang legvidámabb mulatsága lesz a Chinezul-Ilsa ma esti bálja,** amelyre a sportegylet tagjait ezuton is meghívják. A rendezőség közli a lila-kék egyesület játékosaiival, hogy a ma esti bálon az egyesület vendégül látja őket és a mulatságon teljes számban jelenjenek meg.

— **Öngyilkos gazda.** Milos Nicolae sosdeai gazda, háza padlásán felakasztotta magát és meghalt. Tettének okát nem ismerik.

— **Orvosi hír.** Dr. Rath gyermekorvos újra rendel délelőtt 9—11 óra és délután 3—6 óra között, Coronini tér 2. szám alatti rendelőjében. Telefon: 26—57.

— **Megkezdtek a januári nyugberek fizetését.** A Casa Munciihoz tartozó vasúti nyugberek januári illetményeinek kifizetése tegnap megkezdődött. A januári nyugbér kifizetése alkalmából az életbenléti bizonyítványt is be kell mutatni. A kifizetés a józsefvárosi raktárfőnökségnél történik.

— **A Suci-per újabb tárgyalása.** A városi vágóhid hűtőberendezésével kapcsolatos Suci-perben számos kifogásolási kérelemnek benyújtása és azoknak az ítéltábla által történt elutasítása után, tegnap ismét tárgyalás volt kitzúve a temesvári törvényszék előtt. Ezen a tárgyaláson azonban Munteanu Ludovic dr. ügyvéd, a vádlottak nevében újabb kifogást jelentett be a törvényszék ellen, a mely ezt a kérvényt is az ítéltábla elé terjeszti. Addig is a tárgyalást január 19-re elhalasztották.

— **Zsombolya új bírása.** Zsombolya község bírájává Schüszler Jánost nevezték ki, aki ezt a tisztséget már ismételten viselte. Cadariu Sever az eddigi bíró albíró lett.

— **Születések.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Jamma Gheorghe, Feneras Adam, Gropsian Mioara, Sipetan Ioan.

— **Halálozások.** Meghaltak: Endresz Hermína Antónia született Hudák negyven éves, Eperjesy Iona négy napos, Novy Ottó hatvanegy éves vasgyári nyugdíjas, Szúr Jakab hatvanhat éves.

— **Pál jugoszláv herceg és felesége Zágrábban.** Belgrádból jelentik: Pál jugoszláv régensherceg feleségével együtt vasárnap reggel érkezik meg Zágrábba. A hercegi pár három napig marad a horvát fővárosban. 1933. óta ez az első eset, hogy az uralkodóház tagja ellátogat Zágrábba.

— **Általános titkos választójog Jugoszláviában.** Belgrádból jelentik: A Havas távirati ügynökség közli, hogy a minisztertanács jóváhagyta, hogy Jugoszlávia területén bevezessék a közvetlen titkos és egyenlő választójogot.

— **Az alkohol és a hideg halottja.** Megirtuk, hogy Búziáson meghalt Lupu Iosif hatvanöt éves munkanélküli, akinek halálával kapcsolatban az a hír terjedt el, hogy megmérgezték. Az orvosi vizsgálat szerint azonban az alkohol és a hideg végzett az öreg munkanélkülivel, akinek eltemetésére megadták a hatósági engedélyt.

— **Kiket vesznek fel Zsombolyán utólagosan az állampolgárok jegyzékébe?** Zsombolyán százötven család él, amelynek állampolgársága rendezetlen. A belügyminiszter most rendeletet adott ki, amelynek értelmében mindazok, akik 1924 április 10-én, — amikor Zsombolya és környéke a jugoszláv uralom alól Romániához került — Zsombolyán laktak, kérhetik az állampolgársági névjegyzékbe való utólagos felvételüket.

— **Kubicsek Oszkár temetése.** A Leszámitoló bank igazgatósága gyászülést tartott, amelyen Blasian Victor mérnök, az igazgatóság elnöke mondott megható beszédet az elhunyt Kubicsek Oszkár vezérigazgatóról, akinek érdemeit méltatta. A beszéd után az igazgatóság tagjai több percen keresztül a kegyelet jeléül némán állottak. Kubicsek Oszkár holtteste már útban van Budapestről Temesvár felé, azonban a temetés időpontját még nem határozták meg. Az elhunyt vezérigazgató végső akarata értelmében a temetésen gyászbeszéd nem hangzik el.

— **Egymillió 740 ezer német született a múlt évben.** Berlinből jelentik: Az elmúlt évben, vagyis 1939-ben, a házasságok száma 740 ezerre emelkedett, míg a születések száma egymillió 740 ezer volt.

Lengyel összeesküvés Vilnában

Vilnából jelentik: Litvániában újabb nagyszabású törvényellenes lengyel szervezkedést lepleztek le, amelynek célja a katonailag megszervezett nemzeti lengyel mozgalom megalakítása volt. Eddig 60 embert tartóztattak le, főleg volt lengyel katonákat és főiskolai hallgatókat, de van közöttük több vilnai egyetemi tanár is.

Vonatokat borított fel a Fiume környéki szélvész

Rómából jelentik: (Rador.) Olaszországban viharok pusztítanak. Trieszben és Fiumében a szélvész sebessége 150 kilométer volt és a vihar számos szerencsétlenséget okozott. Villa Nevoso közelében egy hét vagonból álló szerelvényt, míg a Fiume közelében négy vasúti vagonot borított fel az orkán. Velencében a szél sebessége 100 kilométer óránként. Az olasz—jugoszláv határon egy vámhivatalnok megfagyott. Cino Marionánál a tenger vize előntöt-

Január 27-én szombaton este az Ujságíróklub műsoros táncestélve

Az amerikai kereskedelmi egyezmény miatt bukik a japán kormány

Tokióból jelentik: A Domei japán távirati iroda jelenti, hogy Japán azon kísérlete, hogy egy újabb kereskedelmi egyezmény megkötése révén ismét fölvegyék a baráti kapcsolatokat az Egyesült-Államokkal, nem vezetett eredményre. A japán távirati iroda még hozzáteszi jelentéséhez, hogy az új japán kabinet felülvizsgálja majd a Japán és Amerika közötti kapcsolatokat.

— **Zürichi tőzsdezárlat:** Páris 998 és fél, London 17.62, Newyork 445.90, Brüsszel 75, Milánó 22.50, Amszterdam 237.90, Berlin 178.75, Szófia 5.30, Belgrád 10, Bucuresti 3.30.

— **Józseffalváért.** Gere Ilonka olvasónk a leégett Józseffalva újjáépítésére ötven leit adományozott. Gyűjtésünk ezzel 80.870 lei. További adományokat elfogadunk és nyugtázunk.

— **Szenttéavattások lesznek tavasszal.** Vatikánvárosból jelentik: Tavasszal a Vatikánban két szenttéavatást és öt boldoggáavatást végeznek.

Moszkva és Berlin között autostrada épül

Amszterdamból jelentik: A Havas távirati ügynökség jelenti, hogy Németország keleti részén, valamint az újonnan szerzett területeken is nagy gyorsasággal autóstradákat építenek. Lengyelország elfoglalása után megkezdtek a Berlin—Breslau közötti autótú Kattowitz—Krakkóig történő meghosszabbítását. A nemzeti szocialista kormány egyébként azt tervezi, hogy egy Berlin Moszkvával összekötő hatalmas autótú építtet.

Afganisztán felkészül egy esetleges orosz támadásra

Rómából jelentik: A Messagero azt a hírt közli, hogy Kabul környékén nagyban folynak a katonai előkészületek, hogy szembenézzenek a kommunizmus veszélyével, amely napról-napra nő. Mint ismeretes, az afgán kormány rendeletet adott ki, amely

21 évtől kezdve minden afgán állampolgár

részére kötelezővé teszi a katonai szolgálatot.

Az afgán kommunista-mozgalom két vezetőjét letartóztatták. A damaszkuszi lapok azt írják, hogy tavaszra készen áll a nagy expedíciós hadsereg, francia vezetés alatt.

Elvesztik mandátumukat a francia kommunista képviselők

Párisból jelentik: A francia kamara választójogi bizottsága ma tárgyalta azt a törvényjavaslatot, amely a kommunista törvényhozókat megfosztja mandátumuktól. A javaslat vilájt kedden kezdi meg a kamara. A javaslat értelmében a törvényhozó testület mindama tagjai, akik a kommunista szervezetek feloszlásáról szóló

rendeletben érintett valamely szervezethez tartoznak, elvesztik törvényhozái megbízatásukat, ha csak kilépés, vagy nyilatkozat útján nem tagadták meg az érdekközösséget e szervezetekkel. A hadsereg tagjai tíznapi haladékot kapnak a nyilatkozat megtételére.

KÖZGAZDASÁG

Decemberben közel ötmilliárd értékű áru behozatalára adtak ki engedélyt

Hosszu idő után először volt passzív havi kereskedelmi mérlegünk az import megindulása folytán.

December 1-ével kezdődött meg az új külkereskedelmi és fizetési rendszer működése. A követelmény, amelyet a rendszer elé állítottak, az volt, hogy a háborus viszonyokkal is megnehezült körülmények között minél gyorsabban és minél fokozottabban biztosítsa úgy az iparnak nyersanyagokkal való ellátását, mint a fogyasztó közönség egyéb szükségleteit, hogy a világ-gazdasági helyzet folytán elháríthatatlanul emelkedő árak drágulását minél kisebb mértékben engedjék érvényesülni a külkereskedelmi intézkedések.

A Nemzetgazdasági minisztérium most statisztikát adott ki az új rendszer első hónapjáról, az elmúlt decemberről. Ennek az adatai a behozatali engedélyeknek az előző november hónap tényleges behozatalához viszonyítva háromszorosra emelkedést igazolnak.

Míg november hónapban a behozatal értéke 1,665.492 lei volt, addig a december havi behozatali engedélyek összesen 4 milliárd 447.064.426 lei tettek ki.

azokra az országokra, amelyekkel kliring és fizetési egyezményeink vannak, amihez a szabad devizájú országokra szóló behozatali engedélyek 83,560.186 lei értéke és a vámoknál behozatali engedély nélkül fekvő, szabaddá tett áruk közel 28 millió lei értéke és a szabadforgalmu devizák terhére engedélyezett 194,212.283 lei járult, úgy, hogy végeredményben

a december hónap behozatali engedélyezése 4 milliárd 752.773.362 lei értéket képviselt.

Ugyanekkor a kiadott kifizetési engedélyek, illetve a kliringben teljesített fizetések teljes összege 2 milliárd 256.035.028 lei tett ki. Ebből az összegből kliring-számlák javára közel 630 milliót, a szabadforgalmi devizájú országok részére több mint 573 milliót.

A behozott áruk részletezése szerint a hadsereg szükségleteit szolgáló nyersanyagok és az ipari ellátást szolgáló anyagok értéke decemberben 1 milliárd 378 milliót tett ki. Az állam közvetlen rendelései 329,538.931 lei tett ki, megbi-

zott szállítók útján pedig további 308.127.019 lei.

Közszükségleti gyáripari nyersanyag behozatal 141,813.321 lei, fegyvertények értéke 210,448.384 lei, gépek és készülékek értéke 170,394.017 lei, csere alkatrészek értéke 194,500.596 lei volt és teljesen új berendezések céljára gépeket engedélyeztek 103,831.850 lei értékben.

A belső fogyasztás céljaira szolgáló áruk behozatala decemberben 1 milliárd 091.870.544 lei erejéig volt engedélyezve.

Ami a kivittelt illeti, decemberben ez is meghaladta a novemberi kivittelt, mert 3 milliárd 164.015.477 lei volt az előző hónap 2 milliárd 981.871.000 leivel szemben. Azonban

a behozatal meggyorsítása és erős emelése ebben a hónapban a külkereskedelmi mérleget természetesen passzívra mutatja, valamivel több, mint másfél milliárd lejtel.

Mint hogy azonban az 1939 év elejétől november végéig kivittelt többletünk közel 11 és fél milliárd lei tett ki, kereskedelmi mérlegünk egész évi álladéka még mindig közel 10 milliárd lejtel aktív volt.

— Fokozódik az állatkivitel Németországba. A márkárfolyam felemelésével javult a Németországba irányuló élőállatexport rentabilitása és ennek megfelelően fokozódott az export is. Ezt megelőzően egyes erdélyi exportőrök nagyobb tételű hizott ökrökhöz szállítottak Franciaországba és ezek a próbaszállítmányok rentabilitásuknak bizonyultak, úgy hogy további exportra van kilátás. Ilyen körülmények között az élőállat árak emelkedtek az erdélyi és bánáti állatvásárokon. Növendékmárha iránt különösen Palesztina és Görögország érdeklődik. Sertés iránt főleg Németországból és a Cseh-Morva protektorátus területéről mutatkozik nagy érdeklődés. Egyes vidékeken az exportot a vagonhiány gátolja.

RÓZSASZÜRET

IRTA: LIGETI ERNŐ

51

— Van — mondotta. — Fel kell még világosítani, kegyelmes uram, egyről és másról. A vezetésem alatt álló ópiumiroda nem elégedett meg azzal, hogy kellő bizonyítékokkal rámutatott a becstelen összeesküvésre, de tovább folytatta a nyomozást. — Felemelt egy írást az asztalról és olvasni kezdte: — Ime, a jegyzőkönyv, amelyet fölvettem a bulgáriai titkos üzemek tárgyában. Az egyik gyár ott van Dél-Bulgáriában, százhusz kilométerre — benézett az iratba, de nem találta a helység nevét — 1925-ben egy tonna és... — Tegye csak le az asztalra, — dorongolta le Drummond kedvetlenül. — Nem ezért hívtam. Mindenesetre köszönöm, hogy figyelme erre is kiterjedt. Ezúttal csupán értésére akartam adni, hogy szakértő kiküldését fogom javasolni a helyszínre. — Brancones szeme felcsillant. — Magam is ezt akartam indítványozni — vágott közbe élénken. — Szakértőt kell kiküldnie, de lehetőleg egy semleges személyben, nehogy feltűnő legyen. Valakit, aki a mi bizalmi emberünk és akiben meg van a megfelelő képesség. Én a magam részéről... — Tökéletesen egyetértünk, — szólott Drummond, — javastolni fogom, hogy Leon Tynner urat küldjük ki — és most a szája körül kaján kis mosoly jelent meg, amely szokatlanul hatott. Tynner csodálkozó ábrázatot vágott, mint aki előtt épenséggel megfoghatatlan, hogyan is jut e váratlan győzelemhez. Brancones tekintete elhomályosult, hang nélkül összehajtogatta az aktákat, begyömöszölte az aktatáskájába és rövid, kínos mozdulattal átadta a titkárnőnek. Később, nagy szünet után, megszólalt: — Ebben az esetben nincs semmi mondani valóm. Cselekedjék excellenciád legjobb belátása szerint.

A zöldlámpás ernyő alól fejbillentés volt a

válasz. Brancones és titkárnője szótlanul kivonultak. Brancones még várt az előszobában, hátha visszahívják. Drummond piros ceruzával valamit ráirt az aktára.

— Most majd meg fogja mutatni, hogy képes tapintatos és körültekintő is lenni. Azzal, hogy éppen Önt bízom meg az ügy politikai jellegű kivizsgálásával, értésére kívántam adni, hogy rehabilitálom. Van ellenvetése a megbízással kapcsolatosan?

Tynner meg volt hatva főnökének nagylelkűségétől. Aká hogy is csüri-csavarja magában, mégis csak elmulasztotta a diplomata körültekintő óvatosságát, amikor szóba ereszkedett azzal a hitvánnyal. Ez többet nem fog előfordulni, első és utolsó eset.

— Rendkívül hálás vagyok, kegyelmes uram!

Drummond félbeszakította:

— Ne beszéljünk többet róla. Ha jól emlékszem, szabadságra készült a jövő hónapban.

— Úgy van, kegyelmes uram. De én inkább lemondok a szabadságomról, csak hogy a megbízatásomnak hibátlanul eleget tehessek — kiáltott fel Tynner hévvel, még mindig az előző pillanatok hatása alatt.

— No, azt nem kívánom. Inkább azt szeretném, ha valamiképpen szabadságát összeegyeztethetné kiküldetésével, mert így inkább elkerülhetjük a feltűnést. Ért engem? Lehetséges ez?

— De mennyire, kegyelmes uram! Hiszen éppen Jugoszláviába készültem, ahol Josipovics Szvetozár meghívása vár. Josipovics meghatalmazott miniszter...

— Hát akkor...

Drummond fáradtan ült a székén, behunyta a szemét és hátradült egy pillanatra.

— Kegyelmes uram is fáradtan látszik — szólalt meg Tynner óvatosan. — Ez az emberfeletti munka megőrli az idegeket.

— Nem a munka, a tömértelen bosszúság. A reménytelen újrakezdés. Ez már igazán a da-

A helytartósági bizottság dönt az italmérési engedélyek tárgyában

A kérvényhez csatolandó okmányok felsorolása

A pénzügyminisztérium rendelkezése szerint a régi törvény értelmében kiadott falusi italmérési engedélyek érvénye 1940 március 31-én visszavonhatatlanul lejár. Egy másik rendelkezés, mely a Monitorul Oficial mult év október 25-iki 247-ik számában jelent meg, úgy intézkedik, hogy a jövőben a falusi italmérési engedélyeket nem árlejtés útján adják ki, hanem a vonatkozó kérvényeket a királyi helytartóság mellett működő bizottság vizsgálja felül és véleményezi.

Mivel a régi falusi italmérési engedélyek érvénye március 31-ikén lejár, azok, akik új italmérési engedélyt akarnak szerezni, saját érdekében teszik, ha február elsejéig beadják kérvényeiket a pénzügyigazgatósághoz vagy pedig a királyi széktartósághoz. Ilyen kérvényeket a következők adhatnak be:

1. Akiknek régi italmérési engedélyük van és működésüket 1940 március 31-ike után is akarják folytatni.

2. Akik az eddigi árlejtések során nem kaptak italmérési engedélyt és községükben üreseed van italmérési engedélyre.

3. Azon községek lakói, ahol eddig nem volt árlejtés.

4. Azok, akiknek esetében az árlejtés során ideiglenesen elfogadták ajánlatukat, de később a Szeszmonopol vezérigazgatósága ezt az ajánlatot, illetve az árlejtés eredményét megsemmisítette.

Azon személyek, akik árlejtésen résztvevők és ajánlatukat a Szeszmonopol vezérigazgatósága is elfogadta, illetve az ajánlatra vonatkozóan az árlejtés eredményét jóváhagyta, nem kell új kérvényt beadjanak, mert ezek rövidesen megkapják italmérési engedélyüket.

A fenti négy pontban említettek kérvényükhöz a következő okmányokat kell csatolják:

a) A község véleményezése, hogy a kérvényező a követelményeknek megfelel, b) községi bizonyítvány arról, hogy a kérvényező a községgel a bérleti összegre vonatkozóan megállapodott, c) születési bizonyítvány, d) állampolgársági és e) katonai, valamint f) erkölcsi bizonyítvány, g) annak igazolása, hogy a kérvényező nem volt csódban, h) sajtókezüleg kiállított nyilatkozat arról, hogy a törvény előírásainak mindenben megfelel.

naidák hordója. Azonfölül a sok piszok, ami hozzatapad a legeszményibb dolgokhoz. De mit tegyünk, barátom? Addig húzzuk az igát, amíg lehet. Mulasson jól, felejtse el kellemetlen érzéseit és a legközelebbi napokban keressen fel mégegy-szer, hogy megbeszéljük a továbbiakat. Az aktacsomó természetesen betekintésre mindig rendelkezésére áll.

Fogalmuk sincs a kívülállóknak — bölcsekedett Tynner, lefelémenet a lépcsőn, — minő erőfeszítéseket kell tenni, ha bármi kis eredményt akarunk felmutatni. Senki se lát be a roppant mű gépezetébe. De oktalanul bírálgatni, azt tudnak.

Többesszámban beszélt, már elfelejtette, hogy kihallgatása másként is alakulhatott volna. Rugalmas és kissé öntelt természeténél fogva tökéletesen beleringatta magát feladatába. Egyszóval meg volt elégedve magával. Mellékesen arra gondolt, hogy azonnal ír Montfleury asszonynak, akivel már megbeszéltek, hogy az ő szabadságideje alatt együtt lesznek. Miután Montfleury asszony Josipovicsékkal is találkozott már, — és a szerb diplomata a legkedvezőbb benyomást gyakorolta reá, — semmi akadálya sincs, hogy egy-két hétig együtt nyaraljanak.

2.

Leon Tynner, — meglepő tünet a diplomaták égtáján, akik hajlandók a nap bármely szakában repülőgépre ülni — egyáltalában nem szeretett utazgatni. Autókirándulás úgy, hogy az ember estére vissza is érkezik, az egészen más. De jönni-menni a világban, még akkor is, ha nagy összegre kiállított traveler-csekk van is a zsebében és minden állomáson a Cook kiküldöttéi várják, nem volt túlságosan inyére.

A tartósabb helyváltoztatás az életforma megváltoztatását is jelentette számára, kicsepenést a megszokott ágyból és fürdőszobából. Amikor hét vagy nyolc évvel ezelőtt Genf-be helyezték, magával hozta a borbélyát és azóta is cipéli magával. Ő már ilyen volt. Szó se róla,

Egy év alatt 300 millió márka értékben szállít Románia Németországnak

Románia igen szoros gazdasági kapcsolatot tart fenn Németországgal. Románia kivitelének 47.6 százaléka az elmúlt év első felében Németországra esett, beleértve a cseh-morva protektorátust is. A Németországnak szóló román kivitelnek csak 31 százalékát jelentették a petróleumtermékek, míg az Anglia és Franciaország felé irányított kivitelnek 53, illetve 74 százalékát petróleum teszi ki. A Németországba kivitt áruk 37 százalékát gabonaművekre esik, 15 százalékát élőállatokra és 5 százalékát magvakra.

Amint ismeretes, Románia és Németország között megegyezés jött létre annak értelmében a román mezőgazdaság oly ipari növények meghonosítására is berendezkedik, amelyek Németországban biztos felvevő talajra találhatnak. Így a román szójabab bevitelére az 1935 évi 6400 tonnáról 1938-ban 57.300 tonnára emelkedett. A német segítséggel megkezdett kísérletezések annyira sikerültek, hogy

a szójabab termelését már összhangba tudják hozni az időjárással és az eltérő földviszonyokkal.

Az e téren szerzett tapasztalatok a jövőben már a többi olajos növények: len, gyapot, stb. meghonosítására irányuló kísérleteknél is fel fogják használni.

Az 1939 július 20-iki mezőgazdasági egyezmény megkötése alkalmával Németország hajlandónak mutatkozott arra is, hogy bizonyos mennyiségű olajtermékeket átvesz, a román gyümölcs és főzelék kivitelét a lehetőséghez képest fokozni fogja és a román mezőgazdasági terv megvalósítása érdekében Romániának mezőgazdasági gépeket, tenyészállatokat, magvakat, tejgazdasági berendezéseket szállít és szakértő személyzetet bocsát rendelkezésre. Ezenkívül megegyezés jött létre a két ország között a román erdőgazdálkodás, valamint a fakitermelés további kiépítésére nézve is, német közreműködéssel.

A német borászati szakemberek bevonása az új permetezési eljárások meghonosítása hozzá fog járulni a román bortermelés megjavításához. Nagynémetország, beleértve a cseh-morva protektorátust és a lengyel területeket, 65 százalékát szállítja a román gép-, készülék- és motor-behozatalnak, ami 3.6 milliárd leiel Románia összbefizetésének husz százaléka. A 4 milliárd leit kitevő 1939 évi román vásárubehozatal 66.8 százalékát szintén Németország fedezte.

vinné magával most is a róthajú Baptiste-et, de mégis csak furcsa lenne, ha inasán kívül még egy személlyel beállítana Josipovics miniszterhez. Különben is: rangrejtve kell maradnia. Fájdalommal le kellett tehát mondania e fényűzésről.

Josipovics Szvetozárnak Blédben egy kis vadászkastélya volt. Itt helyezte el vendégét, egy faburkolatú, agancsokkal telítűzdelt szobában és följánlotta vendéglátását a társaságában levő hölgynek is, aki azonban nem vette igénybe — hotelbe szállott. Josipovics ábrázata azok előtt, akik fáradságot vettek maguknak, hogy behatoljanak a fiziognómia tanába, azonnal fölfedte a diplomatát. Hosszú, éles, mozgékony arc, könnyen záródó szempillák, erős csontos áll, amely lefelé mered, mint a farkasoknál, átható pillantás, amely oldalról ragadja meg a tárgyat. Ez a derék férfiú személyi ügyet csinált abból, hogy tessék Leon Tynnernek az ő hazája. Miután legjobb igyekezete ellenére sem volt módjában a külföldi hiedelmet megmástitani, hogy az ország belpolitikai helyzete a horvátok állandó nyugtalanodásai miatt kissé öszsze-vissza volt pofozva, ha ez az állítás fölhangzott, azonnal visszavágott, hogy más országokban sincs különbség. Ellenben meg kell adni, hogy az ő hazája egyike Európa legfestőibb országának. Kevesebb nép van Európában derekasabb, harciasabb, sőt lovagiasabb — tette hozzá a nagyobb nyomaték kedvéért. De van-e mindenütt W. C.? — ez lett volna Tynnernek az ösztönös ellenkérdése, de most lenyelte és ahelyett nagylelkűen azt mondotta: — fiatal népeké a jövő.

Olyan szólásmondás volt ez a felszövegrel kapcsolatosan, amelyet különösebb meggyőződés nélkül, de megegyezés szerűen hangoztattak. Valamennyi kis állam, amely a világháború után szakított, hogy továbbra is egy többségi nép konyhájáról hordassa a kosztot és önálló háztartásra rendezkedett be, eddig hangoztatta a mondást, amíg maga is vakon elhitte,

A háboru ellenére, a német ipar továbbra is szállítókész maradt, sőt bizonyos esetekben a szállítási határidőt megrövidítette.

Románia a legutóbbi tárgyalások során lényegesen felemelte a vas- és kokszebehozatal német kontingensét.

Németország közvetlenül a háboru kitörése után nagyobb mennyiségű autógumit is szállított Romániának.

A legutóbbi tárgyalások alkalmával, az 1939 október 1—1940 szeptember 30. közti időre szóló román kivitel Németország részére 300 millió márkában állapították meg, amelyből

legkevesebb kétharmad rész mezőgazdasági termékekre esik.

Ez a kontingens mintegy 60 millió leiel meghaladja a megelőző évi kereteket.

A cukrásziparosok céhe megválasztotta az új elnökséget

A cukrásziparosoknak a temesi királyi helytartóság területére megalakult céhe igazgatósági ülést tartott, amelyen a céh temesvári vezetőségi tagjain kívül megjelentek az aradi tagok is. Az igazgatóság egyhangú határozattal megválasztotta a céh elnökségét és ennek tagjai a következők lettek: elnök Albu Constantin, alnök Arendt Gyula, pénztárnok Rotschald Károly és titkár Potichen Fülöp. Az igazgatósági ülés ezután elhatározta, hogy a céh rendes évi közgyűlését február hó 22-én tartják meg Temesvárott. A tagdíjat havi negyven leiben állapították meg a céh tagjai számára. Kimondták azt is, hogy minden kedden délelőtt 10—1 óra között hivatalos órákat tart a céh elnöksége a belvárosi Eugen de Savoya-ucca 4. szám, első emeleten lévő helyiségben. A céhnek a bucurestii szövetségbe való belépéséről a februári közgyűlés dönt. Szóba került az ülésen a süteményeknek nyitott kosarakban való árusítása is és a céh elhatározta, hogy az árusítás ezen módja ellen állást foglal. Végül Bojan Péter aradi igazgatósági tag indítványozta, hogy cukrászszaklapot adjanak ki, amely a szakma aktuális kérdéseit és a felmerülő kívánságokat juttatná kifejezésre.

hogy küldetés vár reá Európának ezen az anyyira veszélyeztetett csücskén. Mintha még mindig a régi nóta járta volna, hogy fel kell tartóztatni a félművelt török hordát, hogy be ne törjenek a nyugati civilizáció kapujába. És hogy közelébb hozzák időben is a félhold-ellenes harci magatartás jogosultságát, az emberi továbbhaladás terén a legelhatározottabb mozzanatok a határok sérthetlenségének elvét tekintették. És nem azért volt tősgyökeres francia Tynner, hogy ne ismerje el minden vonatkozásban azonnal az ujdonsült európai államoknak ezt a történelmi elhivatottságát is.

Montfleury asszony változatlan pompával virított azóta is, amióta Tynnerrel Genfben megismerkedett. Most is az volt megmástithatatlan véleménye, hogy ez a világ, úgy, ahogy van, nemcsak elviselhető, de kellemes is és miután minden képzeletét néhány divatszalon, golfpálya, löverseny, színházi nézőtér és nagyszálló területeire összpontosította, ezért sohase tudta megérteni a szociálistákat, — dícséretére legyen mondva, a fegyvergyárosokat sem, — akik elégedetlenkedtek és igyekeztek megzavarni a fizikai tényeknek önmaguktól kialakuló összhangját. Genf azonban megnyerte tetszését, mert itt tulajdonképpen az ő világot oldólták és dauerelték a még szebb napokra és mert itt a békepolitika nagyszerű kísérleteit jó társaságban, egészen közelről élvezhette. Egy időben még nem igen tudta méltányolni a különbséget egy dóni kozák énekkar és egy népszövetségi közgyűlés társadalmi jelentősége között, de azóta határozottan csiszolódott, észrevette a jellegzetesebb vonásokat és Tynner jóvoltából már-már „offé”-nek érezte magát a nemzetközi politika hegy- és vízrajzának ismeretében. A politika... hát persze, ő is jól tudta, hogy egy némelyik államban ez a szép műfaj átszűzött az előkelő, finom osztály kezéből a modortalanok, fölcseperedettek, egyszóval a demokráciák és bolsevikiek mancsaiba, de Genf, amint a politika vizeire ráeresztette a nyájas béke dagadó

(=) Csendes a bányási gabonapiac. Kereslet csak tökmag, tengeri, lóheremag és lucernamag iránt mutatkozik és üzletkötés is inkább ezen cikkekben történik. A piaci árak a következők: Búza 460, tengeri 390, korpa 330, újab 500, muharmag 680, tökmag 1.400, tavaszi árpa 500 lei százkilónként. A lóheremag 40 és a lucernamag 60 lei kilónként.

= Gazdanapok Kolozsvárt. A szokottnál szélesebb és változatosabb keretben rendezi meg az EMGE 1940-ben február 17—21 napjain a tavaszi vetőmag kiállítását és vásárját, mely ezúttal immár a XVI-ik. A kiállítás az idén közkívánatra háziipari csoporttal is bővül, amely körülmény szinessé és a nagyközönség számára is érdekessé és vonzóvá teszi azt. Az EMGE vezetősége most állítja össze a kiállítás napirendjét. Eszerint február 17-én délelőtt 11 órakor lesz a kiállítás ünnepélyes megnyitása. Délután 3 órakor az EMGE igazgató választmánya tart ülést. Február 18-án vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel szakelőadások lesznek a gazdasági elnökök teendőiről, a zöldtakarmányok termesztéséről, a silozásról, a helyes gyümölcskezelésről, a vadon termő gyógynövények gyűjtésének 1940-re való megszerzéséről, a kigazda számviteléről, a kigazda vetőmagvairól, a sóvidék fafaragó háziiparáról, a háziipari szövetségről és a háziipari termékek értékesítéséről. Az előadásokat az egyesület Erdély legjobb szakértői sorából kéri fel. Minden a kiállítással kapcsolatos kérdésben készséggel és díjtalanul nyújt felvilágosítást az EMGE Cluj Str. Regalá 16.

Sporthírek mindenfelől

Román — magyar visszavágó mérkőzés 1940 őszén. Iuga Liviu, az elmúlt napokban távbeszélőn érintkezésbe lépett Gidófalvy Pál dr. magyar kormánybiztossal, aki ezúttal is kijelentette, hogy a májusi román—magyar mérkőzéseket minden körülmények között megtartják. Gidófalvy Pál dr. ezenkívül ajánlatot tett a vizsgzó mérkőzésekre vonatkozóan is, és pedig olyképen, hogy az A) válogatottak az ősz folyamán Bucurestiben, a B) válogatottak pedig Budapesten mérnék össze erejüket.

Rapid FC—BKE jégkorongmérkőzés Bucurestiben. A román jégkorongszövetség azzal a tervvel foglalkozott, hogy január 24-re lekötö a magyar válogatott csapatot. Ez a terv most olyképen módosult, hogy a válogatott csapatok helyett a Rapid csapata mér össze erejét a BKE együttesével.

vitorlásait, megnyugtató volt a szemének. Még abban az esetben is, ha itt, Genfben, a hagyományos történelmi osztály kénytelen engedményeket tenni és leszállani a magas lóról, — szerencsére, mutatkoztak jelek, hogy a földkerekséget végül is az úrlevelésű és nagyvilági modor tekintetében kifogástalan gentlemanek fogják irányítani.

— A nép összezúzhatta a trónokat, de előbb utóbb kénytelen lesz új trónokat emelni — öntötte a hangsúly és a taglejtés friss formáiba Tynner Montfleury asszony előtt a tárcaírók ismert közhelyeit. — És ha túl a romboláson teleette magát, megint csak főnemességét tenyészti ki magából, új udvari csillogást, mert tulajdonképpen ez kell neki, elpusztíthatatlanul benne van az ösztöneiben. Lám, mi is eltemettük a császárságot, de a köztársaság pompában túltesz a császárságokon. Túl a csatornán MacDonald úr beleülhet a premier székébe, gögösen lenézheti a torykat, de nem nézheti le rendjeleiket és ha egy szép napon megkapja a térdharisnya-rendet, áhítatosan fogja viselni. Hagyományok, asszonyom, hagyományok! Legyen vigasztaló a számunkra, hogy ezeknek a hagyományoknak még mindig a mi pedigrés, századokon kinevelt, a hivatásra gondosan előkészített, végsőkéig fegyelmezett osztályunk az őrzői.

Lehetetlen bele nem szeretni abba az emberbe, aki így beszél. Vagy legalább is lehetetlen nem kellemesen érezni magát annak a férfiúnak a társaságában, aki ezen felül még az ő hódolója is. Jól esett Montfleury asszonynak emlékezete mélyére lecsúsztatni, hogy Tynner tulajdonképpen az ő leánybaba volt szerelmes. Talán még ma is az és azért olyan lekötözően kedves hozzá, mert rajta keresztül zeg-zúgos államférfiúi fondorlatokkal tulajdonképpen Isabelt véli könnyebben megostromolhatónak. Fátyolt reá! Abból a házasságból úgy sem lesz semmi, hiszen Isabelt odalenn, a fekete hegyek között végérvényesen elveszítette a szépségét. (Folytatjuk)

A Ferencváros a második bucarestli mérkőzését is megnyerte. A Rapid FC vezetősége nem nyugodott bele, hogy a csapat Bucurestiben is vereséget szenvedett a Ferencváros együttesétől, ezért második mérkőzésre hívta meg a Ferencvárost. Csütörtökön játszották le a mérkőzést, amelyet a pesti jégkorongozók 2:0 (2:0, 0:0) arányban nyertek. A gólokat Gergely II. és Bozsejovszky szereztek. A Rapid az első harmadban nehezen talált magára, míg a második és harmadik harmadban többször vezetett veszélyes támadást, de az eredményen nem tudott változtatni.

**Sí-észerelések,
Brett-lik, cipők,
Windjacks
A. M. Mülley**

Timisoara, I., Str. Solderer 11.

Eddig még egyetlen igazolási kérvény sem érkezett a szövetséghez. A szövetség rendelete értelmében 1940 január 1-től minden labdarugójátékost újra kell igazolni. Eddig már több, mint tíz nap eltelt, azonban egyetlen igazolási kérelem sem érkezett a szövetséghez. Az egyesületek vezetőségei köztölték a szövetséggel, hogy az egyes játékosok születési anyakönyvi kivonatának beszerzése igen sokszor nagy akadályokba ütközik.

Magyarország B — Temesvár. A magyar B) válogatott labdarugócsapat május 19-én Bucurestiben bonyolította le a mérkőzést a román B) válogatott ellen. A magyar szövetség ajánlatot tett még egy mérkőzésre, amelyet valamelyik romániai városban játszanának le. A szövetség közölte ezt az egyesületekkel és kerületi vezetőségekkel. Csúpan Temesvár mutatott hajlandóságot arra, hogy megrendezze a mérkőzést, így május 21-én a magyar B) válogatott a Bánság fővárosában játszik.

Nem változtak a szövetségi tagsági díjak. A legfelsőbb szövetségi tanács egyik legutóbbi határozatában kimondta, hogy a szövetségi tagsági díjak a folyó sportévben sem változnak meg. Ezek a díjak a következők: nemzeti bajnokság A) osztály 6000 lei, nemzeti bajnokság B) osztály 2000 lei, kerületi csapatok ötszáz lei. Ezeket a díjakat felfüggesztés terhe alatt 1940 március 1-ig ki kell fizetni.

A Hungária és a Ferencváros döntetlenjei. A Ferencváros és a Hungária külföldön portyázó labdarugócsapatai legutóbbi mérkőzéseiken döntetlen eredményt értek el. A Ferencváros 1:0 arányú félidő után 1:1 arányban végzett a török bajnok Galata Seray ellen. A Hungária viszont Pireus válogatottja ellen 1:1 arányú döntetlent ért el.

A régi labdarugójátékosok keresztlevelét nem kell benyújtani. Tekintettel arra, hogy igen sok egyesület nincs abban a helyzetben, hogy régi játékosai részére beszerezze a keresztleveleket, a szövetség úgy döntött, hogy a régi igazolási könyvecskék kicserélésének megkönnyítése érdekében csakis az először leigazolt játékosok részére kell beszerezni a születési anyakönyvi kivonatot.

Iuga Liviu magyar csapatok romániai portyájáról is tárgyalni fog Budapesten. A január 13 és 14-iki budapesti értekezleten román részről Iuga Liviu dr. vesz részt, aki felhasználja az alkalmat, hogy a tavasz és a nyár folyamára a magyar vezető csapatokat meghívja romániai portyára. A Ferencváros, Kispeszt, Ujpest és Hungária Bucurestiben és Temesváron bonyolítanak le mérkőzéseket.

Olaszország 16-ra szeretné felemelni a KK résztvevők számát. Az olasz szövetségi vezetők azt szeretnék, ha a KK résztvevők számát 16-ra emelnék fel. Az olasz terv szerint Magyarország, Olaszország, Bécs, Csehország három-három, Románia és Jugoszlávia két-két csapattal vennék részt a küzdelemben.

Rádió

Szombat, január 13.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12:10: Könnyű zene hanglemezzel. 13: Időjelzés, sport és vegyes hírek. 13:10: Déli hangverseny. 14: Rádió ujság. 14:20: A déli hangverseny folytatása. 15: Előadások, művészeti és kulturális hírek. Radio Romania. 18: Országőrök órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:02: Színházi és zenekronika. 19:17: Hanglemezek. 19:55: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20:05: Előadások. 20:20: A rádió szalózenekarának hangversenye. 20:45: Rádió ujság. 21: A rádió szalózenekara folytatja hangversenyét. 21:30: A rádió postája. 21:45: A Mutaffian mandolinzenekar hangversenye. 22:10: Rádió ujság, sporthírek. 22:30: Táncclemezek. 23: Szórakoztató lemezek. 23:45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7:45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11:15: Ifjúsági rádió. 11:45: „Mit nézzünk meg?” Felolvasás. 13:10: A Rádió Szalózenekara. 13:40: Hírek. 14:30: Hanglemezek. 15:30: Hírek. 17:15: Háztartási tanácsadó. 17:45: Időjelzés, időjárás, hírek. 18: Hírek szlovák és magyar-országyulven. 18:15: Hanglemezek. 18:30: A Rádió postája. 19: Cigányzene. 19:55: Előadás. 20:15: Hírek. 20:25: Bobula Lajos harmonikaszámai. 20:40: „Régészeti barangolás a Balkánon.” Előadás. 21:10: Operaáriák. 22:40: Hírek. 23:10: Cigányzene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24:20: Táncclemezek.

Budapest II. 19:25: Mezőgazdasági félóra. 20:25: „A hangosfilm.” Előadás. 21: Hírek. 21:20: Szavlatok. 21:45: Hanglemezek. 22:35: Időjárásjelentés.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés és Házasság nem közölhető, minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata Lănovari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Corso mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik. Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Alkalmazás

Jól főző mindenek szakácsnő éves bizonyítványokkal felvétetik. II. Str. Cantacuzino 5. háztulajdonosnál. 523

Bejárónő félnapra azonnal felvétetik. IV., Str. Ion Bratianu 29. III. em. 14. 662

Utazót a kézmű szakmában, saját bérlettel keres Frammtextil, Bucuresti, Oituz 3. 58

Vasöntőde azonnali belépésre keres jókezü szorgalmas vasöntőket. Bucuresti, Venianicu Costache 30. 57

Különjele

Nagyobb gazdaságok és iparvállalatok figyelmébe! Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet bánsági tagozatához Timisoara I., Bulev. Regina Maria 8 sz. intézett levélben tizenhárom csikmegyei székely ember, nagyrészt 28—43 évesek, hetvenegy családtaggal gazdasági éves cselédnek ajánljuk. Lehetőleg magyar, vagy magyarul beszélő gazdákhöz szegődnének el, akik nyelvéket értik. Közülük huszonheten napszámos munkára alkalmasak és két asszony szakácsnői teendőket is végezne s egy férfi béresgazdának alkalmas, aki ért a kertészethez és dinnyetermeléshez is. Szükség esetén fa és gyári munkára is vállalkoznak. Érdeklődők forduljanak az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet bánsági tagozatához: Timisoara I., Bulev. Regina Maria 8. 668

Allást keres

Kocsisnak, vagy háziszolgának, esetleg irodaszolgának ajánlkozik megbízható középkorú férfi. Greskovits Elemér V., Str. Ion Plavosin 26, vagy telefon: 44—82. 661

Adas-velei

Remington írógép eladó. II., Strada Abrud 5. Radocsay. 660

Hirdessen a Déli Hírlapban.

Házórzó kutya vadászskutyának is használható, állatkedvelőnek átadó. Cím Ujfreidorf 14 ucca 22. 676

Szép akar lenni?

Használjon K O L K A-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant és lilium-pudert, három színben. Kapató kizárólag a

Városi

gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületben I., Piata I. C. Bratianu.

A Reuniunea Segélyező Egyesület, Timisoara, igazgatósága és tisztviselőkara, mély megilletődéssel közli, hogy az egyesület nagyrabecsült elnöke,

Crisan Inocentiu

ur

63-ik életévében, folyó hó 11-én váratlanul elhunyt.

Az elhunytban, aki az egyesület alapítása óta viselte ezen tisztséget, hűséges és értékes munkatársat veszítettünk, akinek emlékét mindenkor kegyelettel fogjuk megőrizni.

Timisoara, 1940. január hó 12

Román szabadalom. Vacuum nélküli kútszivattyú

A falvak gazdái öröme, mert olcsó és hosszú életű. Előnyei a vacumos-szal szemben:

- 1.) Nyolc méternél mélyebbről is dolgozik;
- 2.) Nem vasból, hanem cement-betonból készül és így nem érzik a vas íze a vizen.
- 3.) Bármilyen mély talajvíz esetén is feltétlenül üzembiztos.

Megrendelhető a tavaszi szezonra egy 10 m. mély kútban csekély 4.000 lei és azon felül 100 lei méterenként a feltalálónál:

Zserai Gáspár

Maihat, Jud. Timis-Torontal.

Egyben társat keresek a fent hirtetett szivattyú gyártásához, körülbelül 100.000 leiel.

Társakat keresek még két találmányomhoz a szivattyúkön kívül és a szivattyúhoz képviselőket és helyi szelölőket, lehetőleg lakatosokat.